

สารัตถะแห่งความเปลี่ยนแปลง

โดย

นางสาวชนินาถ ชวนะศิลป์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

สารัตถะแห่งความเปลี่ยนแปลง

โดย
นางสาวชนินาถ ชวนะศิลป์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE ESSENCE OF CHANGE

By

MISS Chaninart CHAVANASILP

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2018

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	สารัตถะแห่งความเปลี่ยนแปลง
โดย	ชนินาถ ชวนะศิลป์
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

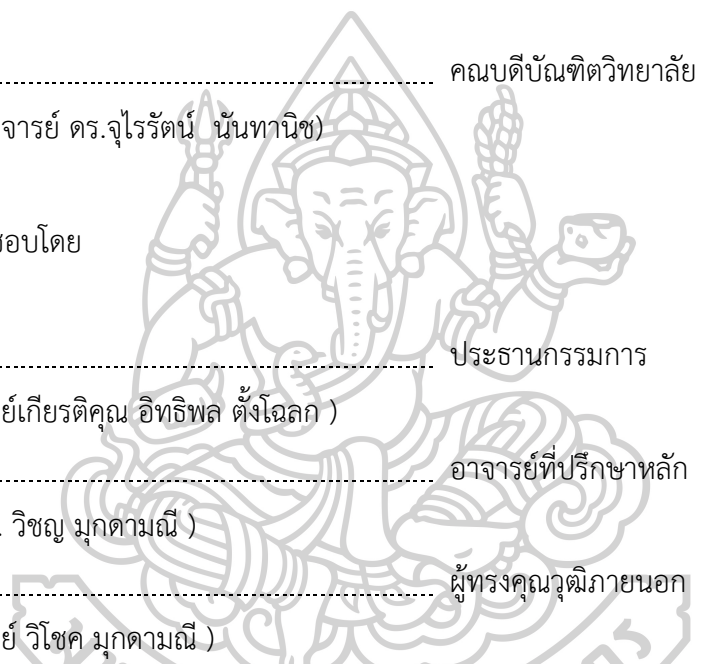
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ อธิพิพล ตั้งโฉลก)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ศาสตราจารย์ วิโชค มุกตามณี)

60001212 : ทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : สวรรค์, กระบวนการ, องค์ประกอบ, สัจธรรม, สุนทรียะ

นางสาว ชนินาถ ชวนะศิลป์: สวรรค์แห่งความเปลี่ยนแปลง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
: อาจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้ มีจุดเริ่มต้นมาจากประสบการณ์ส่วนตัว การสูญเสีย ความเปลี่ยนแปลงในชีวิตที่เกิดขึ้น รูปแบบการดำเนินชีวิตที่ต่างออกไปจากอดีต ความโยเยหาความคิดถึง ความสุขความอบอุ่นที่เคยเกิดขึ้นในชีวิตจริงที่มีในอดีต ในสภาวะที่มีความรู้สึกหลากหลายเหล่านั้น เมื่อข้าพเจ้าได้ทำการวิเคราะห์ ทำความเข้าใจ จึงเล็งเห็นถึงความเป็นจริงของความเป็นไป ก่อเกิดเป็นการยอมรับ การรับรู้เหล่านั้นนำมาซึ่งกระบวนการตีความในการสร้างสรรค์ศิลปะ ที่มีองค์ประกอบของประสบการณ์ อารมณ์ ความรู้สึก เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในผลงาน ตั้งแต่กระบวนการเลือกใช้วัตถุ หรือวัสดุต่างๆ สารของวัตถุ ข้ำวของเครื่องใช้อันมีความเชื่อมโยงกันกับมนุษย์ สถานที่ เรื่องราว เป็นโครงสร้างหลักทั้งทางความคิด และกระบวนการสร้างในผลงาน วัสดุอีกประเภทที่มีสำคัญคือร่วมกับวัสดุจากธรรมชาติ พีชพรรณ วัชพืช ที่ให้ความหมายอันทรงคุณค่าทั้งตั้งแต่ลักษณะภายนอกที่มีทั้งความงาม ร่ายละเอียด ความขบขาง ส่งผลให้กระบวนการจัดการวัสดุจากธรรมชาติเหล่านี้ต้องใช้เทคนิคที่ละเอียดอ่อน เป็นเสมือนการพยายามเก็บรักษาคุณค่าของสิ่งนั้นเอาไว้ อีกทั้งกระบวนการที่ต้องอาศัยความประณีตนั้นสามารถขบเน้นคุณค่าในเชิงสุนทรียภาพ อีกทั้งข้าพเจ้ายังให้ความสำคัญกับพื้นที่เพื่อให้วัตถุต่างๆ ที่ถูกประกอบสร้างด้วยความประณีตให้สื่อสารกับผู้ดูได้มากที่สุด โดยการจัดวางทั้งในเรื่องของแสง ตำแหน่งที่ตั้ง ระยะห่าง และความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุต่างๆ ในผลงาน และความงามจากแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานในชุดนี้ทำให้ข้าพเจ้าได้พบกับสวรรค์ของความเปลี่ยนแปลงที่ถูกแฝงความหมายไว้ในทุกๆ องค์ประกอบของผลงาน แม้จะเป็นเพียงวัตถุเก่าๆ หรือสิ่งที่ถูกมองข้ามก็ตาม เมื่อนำองค์ประกอบทั้งหมดมาผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ด้วยความรู้สึกที่ตรงไปตรงมา เพื่อสื่อสารเรื่องราว ความรู้สึกจากประสบการณ์ส่วนตัวของข้าพเจ้านั้นแล้ว ไปสู่การรับรู้ และการตีความที่แตกต่างกันของผู้รับชมการตีความจากผู้รับชมด้วยจินตนาการการรับรู้ที่แตกต่างกันนั้น จะนำมาซึ่งสาระ ความหมาย ที่นำไปสู่การจากการทำความเข้าใจในสภาพความรู้สึกอันเป็นสัจธรรมในและการดำเนินชีวิต

60001212 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : Essence, Process, Element, The Truth, Aesthetic

MISS CHANINART CHAVANASILP : THE ESSENCE OF CHANGE THESIS ADVISOR :
VICHAYA MUKDAMANEE, Ph.D.

These creations in this series. Start with a personal experience. Lose the changes in life happens. The format is different from the past. Talents yearning for nostalgia, happiness, warmth that never occur in real life, has in the past. In a sense a variety of them. When I've done the analysis, therefore, understand the realities of envisaging the possibility causing is accepted. The perception that those brought to the interpretation process in the creation of art with elements of the experience of emotion came in part from the use of objects or materials, material, of the object. Valuable belongings linked together with humans. Place the story is both the main structure, and the process of creating a masterpiece. Another major category of material is combined with material from natural plants, weeds, meaning valuable, both from external appearance that is both aesthetic. The details of the sensitive result management process, natural materials, these must be used with a delicate technique is to try to maintain the value of what it. Again, both processes require refinement, it can bring positive value aesthetics. A well I also give priority to the area so that the various objects that are built with the meticulous Assembly, communicating with people watching the most. By the placement of the light. The location, spacing, and the relationships between the various objects in the work and the creative approach in this series that I have found sa-rat-tha of change that is latent in every. Elements of old objects and is a portfolio or something that is overlooked however, When all the components through creative sense that straightforward. To communicate a story from personal experience feelings of me and then towards the recognition and interpretation of different viewers to interpret from the viewers imagination. The different perceptions, it will bring the materials, meaning that leads from understanding the stability conditions as truth in life.

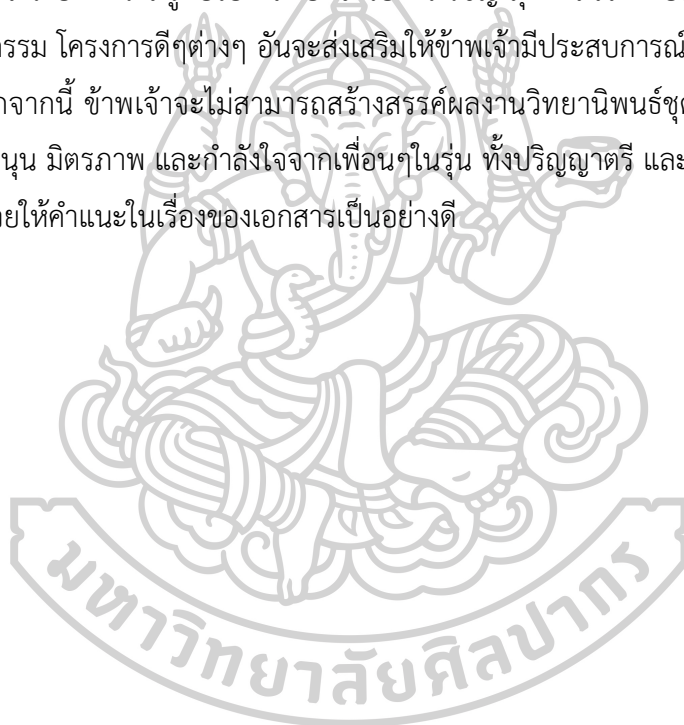
กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณผู้มีส่วนร่วมในทุกการสนับสนุน อันเป็นผลสำเร็จในวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ทั้งบิดา มารดา อา น้า พี่ชาย พี่สาว ที่คอยให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวก และเป็นกำลังใจสำคัญ แก่ ข้าพเจ้าในทุกๆเรื่อง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ทุกท่านที่อบรม สั่งสอน คอยชี้แนะแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าเรื่อยมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ วรารุณี โตอุรวงค์ ที่คอยให้คำปรึกษา ชี้แนะ ทั้งรูปแบบผลงาน เอกสาร อันสำคัญสำหรับการศึกษาและ เพื่อเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ต่อไป และอาจารย์ ดร.วิชญ มุกตามณี ที่คอยส่งเสริม ผลักดัน ข้าพเจ้า ให้เข้าร่วมกิจกรรม โครงการดีๆ อันจะส่งเสริมให้ข้าพเจ้ามีประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าจะไม่สามารถสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้สำเร็จ ลุล่วงได้เลยหาก ขาดแรงสนับสนุน มิตรภาพ และกำลังใจจากเพื่อนๆในรุ่น ทั้งปริญญาตรี และปริญญาโท ขอขอบคุณแม่หมี่ ศรีธรรมมา ที่ช่วยให้คำแนะนำในเรื่องของเอกสารเป็นอย่างดี

ชนินาถ ชวนะศิลป์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์.....	2
จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	3
ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	3
วิธีการศึกษา	4
แหล่งข้อมูล.....	4
บทที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	5
อิทธิพลทางด้านหลักปรัชญาที่เกี่ยวข้อง.....	7
อิทธิพลจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....	7
อิทธิพลจากภาพถ่ายด้วยกล้องฟิล์ม.....	12
Installation (อินสตอลเลชัน, ศิลปะจัดวาง).....	16
Makoto Azuma.....	18
บทที่ 3 กระบวนการในการสร้างสรรค์.....	21
อุปกรณ์.....	21
ขั้นตอนวิธีการสร้างสรรค์.....	24
ขั้นตอนการทำภาพร่าง	27

ขั้นตอนการคัดเลือกวัสดุในผลงาน	31
ขั้นตอนการคัดเลือกวัสดุจากธรรมชาติ	31
ขั้นตอนการแยกผลของดอกหญ้า	33
ขั้นตอนการนำดอกหญ้า ผลดอกหญ้า กลีบดอกไม้ มาผ่านกระบวนการรักษารูปทรงด้วยยูวีเรซิน	34
ขั้นตอนการรักษารูปทรงของดอกหญ้าด้วยลูกบอลทรงกลมใส	36
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1	37
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2	39
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3	42
ขั้นตอนในการติดตั้งผลงาน	46
บทที่ 4 วิเคราะห์การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	48
1. วัตถุประสงค์การสื่อความหมาย	48
2. เทคนิคในผลงาน	48
3. กระบวนการประกอบสร้าง	49
วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1	50
วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2	51
วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3	52
วิเคราะห์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4	53
วิเคราะห์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 5	54
วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 6	55
วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 7	56
วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์	56
ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1	57
ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2	59

บทที่ 5 สรุป..... 63

รายการอ้างอิง..... 64

ประวัติผู้เขียน..... 66

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพถ่ายบ้านที่ข้าพเจ้าเคยอยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมโดยรอบ	8
ภาพที่ 2 วัสดุพืชปกคลุมบริเวณรั้วหน้าบ้าน และต้นไม้ใหญ่ที่ถูกตัดทิ้ง	9
ภาพที่ 3 หล้าตีนตุ๊กแก	10
ภาพที่ 4 หล้าตีนตุ๊กแก	11
ภาพที่ 5 หล้าตีนตุ๊กแก	11
ภาพที่ 6 ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์ม	13
ภาพที่ 7 Makoto Azuma ,“aibu-inside” ,ที่exhibited in the Oi Futuro museum in Rio de Janeiro Brazil,(2017).....	14
ภาพที่ 8 Makoto Azuma ,“aibu-inside” ,ที่exhibited in the Oi Futuro museum in Rio de Janeiro Brazil,(2017).....	14
ภาพที่ 9 Makoto Azuma ,“aibu-inside” ,ที่exhibited in the Oi Futuro museum in Rio de Janeiro Brazil,(2017).....	15
ภาพที่ 10 Makoto Azuma ,“composes + decomposes flower landscapes”,ที่ exhibition in rio de janeiro, brazil,(2017).....	16
ภาพที่ 11 Rebecca Louise Law ,“The Beauty of Decay” , ที่ Chandran Gallery, San Fransisco (2016).....	17
ภาพที่ 12 Azuma Makoto , the project ‘box flowers and leaves’ , 2015 นำดอกไม้สีสดใสหลากหลายชนิดมาจัดให้เป็นประติมากรรมรูปทรงกล่องสี่เหลี่ยม.....	19
ภาพที่ 13 azuma makoto the project ‘box flowers and leaves’ 2015 การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ความแห้งเหี่ยว และของเหลวสีน้ำตาลที่เริ่มไหลซึม	19
ภาพที่ 14 azuma makoto the project ‘box flowers and leaves’ 2015 ของเหลวเริ่มเปลี่ยนเป็นกาวเหนียว	20

ภาพที่ 15 azuma makoto the project ‘box flowers and leaves ’ 2015 ภาพสุดท้ายแสดงให้เห็นถึงปริมาณของเสียที่เกิดจากการย่อยสลายดอกไม้.....	20
ภาพที่ 16 อุปกรณ์สำหรับเก็บข้อมูล	22
ภาพที่ 17 อุปกรณ์สำหรับทำภาพร่าง.....	22
ภาพที่ 18 อุปกรณ์สำหรับกระบวนการปัก	23
ภาพที่ 19 อุปกรณ์จิ๋วเวอร์ตีต่าง ๆ.....	23
ภาพที่ 20 อุปกรณ์สำหรับการหล่อยูวีเรซิน	24
ภาพที่ 21 ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์มในอดีต	25
ภาพที่ 22 ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์มในอดีต	25
ภาพที่ 23 ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์มในอดีต	26
ภาพที่ 24 ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์มในอดีต	26
ภาพที่ 25 ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์มในอดีต	27
ภาพที่ 26 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	28
ภาพที่ 27 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2	28
ภาพที่ 28 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3	29
ภาพที่ 29 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4	30
ภาพที่ 30 การเตรียมวัสดุจากธรรมชาติ	31
ภาพที่ 31 การเตรียมวัสดุจากธรรมชาติ	32
ภาพที่ 32 ดอกหญ้าที่บ้านเต็มที่จะฟูฟ่อง กลีบและเกสรจะแห้งและหลุดออก	33
ภาพที่ 33 การคัดแยกผลทรงรีที่มีขนฟูคล้ายขนนกออกมา	33
ภาพที่ 34 กระบวนการรักษารูปทรงด้วยยูวีเรซิน	34
ภาพที่ 35 กระบวนการรักษารูปทรงด้วยยูวีเรซิน	35
ภาพที่ 36 ขั้นตอนการรักษารูปทรงของดอกหญ้าด้วยลูกบอลทรงกลมใส	36
ภาพที่ 37 ขั้นตอนการรักษารูปทรงของดอกหญ้าด้วยลูกบอลทรงกลมใส	36

ภาพที่ 38	ขั้นตอนการปักดอกหญ้าลงบนผ้าตาข่ายที่ถูกขึงบนโครงไม้.....	37
ภาพที่ 39	ขั้นตอนการติดตั้งผลงานให้ลอยเหนือจากพื้น	38
ภาพที่ 40	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 ที่ถูกติดตั้งแล้ว	38
ภาพที่ 41	ขั้นตอนการนำกลีบดอกไม้แห้ง ดอกหญ้า รูปภาพ มาผ่านกระบวนการรักษาสภาพด้วยการ หล่อยูวีเรซิน.....	39
ภาพที่ 42	ขั้นตอนการประกอบผลงานด้วยอุปกรณ์จิวเวอรี่ต่างๆ	40
ภาพที่ 43	ขั้นตอนการประกอบผลงานด้วยอุปกรณ์จิวเวอรี่ต่าง ๆ.....	40
ภาพที่ 44	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่2.....	41
ภาพที่ 45	ภาพแสดงขั้นตอนการปักดอกหญ้าลงบนผ้าตาข่าย.....	42
ภาพที่ 46	ภาพแสดงขั้นตอนการปักดอกหญ้าลงบนผ้าตาข่าย.....	42
ภาพที่ 47	ภาพแสดงขั้นตอนการปักดอกหญ้าลงบนผ้าตาข่าย.....	43
ภาพที่ 48	ภาพโครงเฟอร์นิเจอร์ที่จะนำมาซึ่งผลงาน.....	43
ภาพที่ 49	ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมโครงเฟอร์นิเจอร์	44
ภาพที่ 50	ลูกบอลทรงกลมใส.....	44
ภาพที่ 51	การเจาะด้านท้ายของลูกบอลทรงกลมใสเพื่อให้ใส่ดอกหญ้าเข้าไปได้และมีอากาศถ่ายเท	45
ภาพที่ 52	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4	45
ภาพที่ 53	การทำภาพร่างการติดตั้งผลงานคร่าวๆกับภาพสถานที่จริง.....	46
ภาพที่ 54	ภาพเปรียบเทียบการติดตั้งผลงานในพื้นที่ ที่ใช้แสงต่างกัน	47
ภาพที่ 55	ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	49
ภาพที่ 56	ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	50
ภาพที่ 57	ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3.....	51
ภาพที่ 58	ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4.....	52
ภาพที่ 59	ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5.....	53
ภาพที่ 60	ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6.....	54

ภาพที่ 61 ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 7.....	55
ภาพที่ 62 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1.....	57
ภาพที่ 63 ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2.....	58
ภาพที่ 64 ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3.....	59
ภาพที่ 65 ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4.....	60
ภาพที่ 66 ภาพการติดตั้งผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4.....	61

บทที่ 1

บทนำ

หลักปรัชญาของความเปลี่ยนแปลงที่ข้าพเจ้าน้อมนำมาในบางส่วนมาสู่การสร้างสรรคคือ แนวคิดธรรมชาตินิยมของปรัชญาเต๋า โดยแนวคิดหลักของปรัชญาเต๋านั้นเป็นหัวใจสำคัญคือ การมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับธรรมชาติ โดยเชื่อว่า “ธรรมชาติคือสิ่งแท้จริง”¹ กระบวนการกลายเป็น (process of becoming) ของการมีสถานะ (being) และไร้สถานะ (non-being) กล่าวคือ ทุกสรรพสิ่ง จะต้องดำเนินไปสู่สถานะตรงข้ามเสมอ เช่น จากมืดไปสว่าง จากฤดูร้อนไปสู่ฤดูหนาว เป็นต้น ภาวะตรงข้ามนี้ไม่ใช่ขัดแย้งหากแต่เป็นภาวะที่อิงอาศัยซึ่งกันและกัน ดังเช่นในเต๋าต่อจิงบทที่ 2 กล่าวถึงความน่าเกลียดว่าอุบัติขึ้นเพราะมนุษย์รู้จักความดี และบทที่ 11 กล่าวถึงประโยชน์ของ “การไร้สถานะ” ว่าหากไม่มีความว่าง หม้อย่อมไม่อาจไปเสียน้ำได้²

เมื่อการสูญเสียสิ่งที่มีคุณค่าทางความรู้สึก ย่อมเป็นสิ่งที่ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น เราทุกคนล้วนมีสิ่งที่ยากแก่รักษาเอาไว้ ให้คงอยู่กับเราไปได้นานๆ บ่อยครั้งการสูญเสียที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ และเป็นประสบการณ์อันเลวร้าย แต่สิ่งเหล่านั้นล้วนตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง เป็นไปตามกลไกของธรรมชาติ โดยพิจารณาจากสิ่งต่างๆ รอบตัว วัตถุ สิ่งของ มนุษย์ หรือแม้แต่ธรรมชาติเอง ไม่มีอะไรยั่งยืนและอยู่กับเราไปได้ตลอดกาล สิ่งหนึ่งที่เราต้องยอมรับคือการเล็งเห็นถึงคุณค่า ความรู้สึกดีๆ ที่เราจะสามารถเก็บเป็นความทรงจำเอาไว้ได้ แม้ท้ายที่สุดระยะเวลาอาจจะทำให้ความทรงจำเหล่านั้นเลื่อนหายไปตามกาลเวลา สารระดังกล่าวนำมาซึ่งการสร้างสรรคของข้าพเจ้า ในการตีความและนำมาสื่อสารถึงความรู้สึก ความทรงจำ การเก็บรักษาสถานะอันกำกึ่งระหว่าง การมีอยู่ และการเลื่อนหายไป เป็นสารระของความเลื่อนราง ไม่ชัดเจน โดยอุปมาทดแทนสภาวะดังกล่าวด้วยความงดงามและแง่มุมต่างๆ ของธรรมชาติ

สารระของธรรมชาติ ข้าพเจ้ามุ่งเน้นถึงความทรงจำ ความรู้สึกผูกพัน ที่ข้าพเจ้ามีต่อธรรมชาติมาตั้งแต่เด็ก สภาพแวดล้อม สถานที่ บุคคล ประสบการณ์ ซึ่งความพิเศษของธรรมชาตินั้น คือสามารถเป็นสื่อกลางของการสื่อความมาสู่มนุษย์ได้ทั้งอดีต ปัจจุบัน ความสุข ความเศร้า ความงดงาม ความหม่นหมอง ความอ่อนโยน ความแข็งแกร่ง สอดคล้องกันกับหนึ่งในปรัชญาเต๋าที่ข้าพเจ้าสนใจ โดยที่พรรณนที่ข้าพเจ้าเลือกใช้มาเป็นวัสดุหลักในผลงานส่วนใหญ่เป็นวัชพืชที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติในสถานที่ต่างๆ ความสวยงามที่บางครั้งอาจดูไร้ค่า กลับเติมไปด้วยสุนทรีย์ภาพรูปทรงของ

¹ ณรงค์วรราช บุญมา, "ธรรมชาตินิยมของปรัชญาเต๋า : ข้อโต้แย้งการนำแนวคิดธรรมชาตินิยมมาใช้กับมนุษย์," วารสารปรัชญาและศาสนา 3, no. 1 (2561).

² เรื่องเดียวกัน.

ใบ ดอก หรือผล องค์ประกอบอันมีลักษณะเฉพาะตัว ผนวกด้วยการประกอบกันของเทคนิคและวัสดุ สำเร็จ โดยคำนึงถึงความหมายของบริบทในการ แปรสภาพตามธรรมชาติของพืช กระบวนการรักษา ครงรูป และประกอบสร้างใหม่เพื่อเป็นการแสดงออกทางสาระของการสร้างสรรค์

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ข้าพเจ้าพยายามสื่อสารความรู้สึกที่เป็นอนุรูป ธรรมสู่รูปธรรมผ่านวัตถุที่หลากหลาย ข้าวของเครื่องใช้ พืช การตัดเย็บผ้าเป็นรูปทรง ในผลงานช่วง ปริญญาตรีของข้าพเจ้า เมื่อกลับไปพิจารณาผลงานเหล่านั้นแล้ว ข้าพเจ้าสัมผัสได้ว่าการสื่อสารในแง่ ของความรู้สึกยังแสดงออกมาได้ไม่เต็มที่ ตามความต้องการของข้าพเจ้าเองและความคิดเห็นจากคน รอบข้าง ถึงแม้ในหลายๆชิ้นจะประกอบไปด้วยดอกไม้ ต้นไม้ ที่มีชีวิตต่างๆ แล้วก็ตาม ยิ่งคงขาดความ ลึกซึ้ง ในแง่ของการแสดงออก ความรู้สึก ทั้งยังดูสื่อความอย่างแข็งกระด้าง ตรงไปตรงมาจนเกินไป อาจเพราะแทบจะทั้งหมดของส่วนประกอบ เกิดจากการใช้วัสดุสำเร็จรูปมากจนเกินไป โดยมีขั้นตอน กระบวนการ หรือเทคนิคในการสร้างสรรค์อยู่เพียงเล็กน้อย

ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงเลือกที่จะทำความเข้าใจถึงแนวคิดหลักปรัชญาของความเปลี่ยนแปลง อัน เป็นเสมือนแนวทางในการสร้างสรรค์ทั้งหมดทั้งมวลของข้าพเจ้าเอง เมื่อพิจารณากลับไปสู่จุดเริ่มต้น ในการสร้างสรรค์แรกเริ่มของข้าพเจ้า โดยหลักๆแล้วมาจากประสบการณ์ส่วนตัว การผ่านเรื่องราวที่มี ความแตกต่างจากการดำเนินชีวิตของคนทั่วไปอยู่บ้าง ข้าพเจ้าได้มีโอกาสกลับไปยังบ้าน ที่ข้าพเจ้า เคยอาศัยอยู่ในวัยเด็ก โดยบ้านหลังดังกล่าวถูกรื้อถอนเนื่องด้วยปัญหาทางธุรกิจของครอบครัว ข้าพเจ้าเองมาเป็นเวลานานนับสิบปีแล้ว อันเป็นจุดเริ่มต้นของความเปลี่ยนแปลงมากมายในชีวิต ความสัมพันธ์ในครอบครัว วิถีชีวิต สังคม ความรู้สึก มุมมองที่เปลี่ยนไป อาจเพราะด้วยวัยที่ยังไม่ สามารถทำการรับมือกับปัญหาที่เข้ามาในชีวิตได้ดีเท่าที่ควร ความรู้สึกที่หลากหลายทั้งความสับสน ความคิดถึง ความสุข ความเศร้า ความกังวล ณ ปัจจุบัน จึงต้องอาศัยการทำความเข้าใจและการ แก้ปัญหาที่ดี เช่นการนำมาสื่อสาร หรือการถูกรับฟัง ในที่นี้ขอยกความได้ว่า การแสดงออกทั้งหมดทั้ง มวลเป็นการสื่อสารผ่านความชื่นชอบและสนใจในเทคนิคต่างๆ โดยเล็งเห็นถึงการนำประเด็นดังกล่าว มาเป็นเนื้อหาในการสร้างสรรค์ โดยข้าพเจ้าพิจารณานบ้านหลังนั้นพบว่าธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมโดยรอบ ที่มีความเปลี่ยนแปลงไปมาก ต้นไม้ที่เจริญเติบโตขึ้นได้เอง ต้นไม้ที่แห้งเหี่ยวเพราะขาดการดูแลและ ถูกทำลาย วัชพืช เศษใบไม้แห้งที่ปกคลุมไปทั่ว ภาพที่แสดงอยู่ตรงหน้าสลับกับภาพความทรงจำถึง เรื่องราวในอดีตกับสถานที่ วัตถุ ผู้คน

สาระของความเปลี่ยนแปลงทั้งหมด จึงถูกนำมาคลี่คลาย สู่เนื้อหาในการสร้างสรรค์ผลงาน วิทยานิพนธ์ชุดนี้ผ่านธรรมชาติที่เข้าไปมีส่วนร่วมกับการสื่อสาร แสดงออกในผลงาน รูปทรงที่

ละเอียดอ่อน สื่อความได้อย่างตรงไปตรงมา ความงดงาม อ่อนไหว ถูกนำไปเป็นวัสดุหลักในการสร้างสรรค์ ประกอบกับเทคนิควิธีการในการเก็บรักษา ด้วยเทคนิคต่างๆ เชื่อมโยงกับความหมายของการเก็บรักษา ทะนุถนอมสิ่งที่มีคุณค่าต่อจิตใจ เพื่อบอกเล่าเรื่องราว ความเป็นมา ความรู้สึกในแง่มุมที่ข้าพเจ้าเก็บเอาไว้ นำเสนอออกมาผ่านผลงานในชุดนี้

จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้ เกิดจากประสบการณ์ส่วนตัว ความสนใจที่มีต่อธรรมชาติกับมนุษย์ และความชื่นชอบในการประดิษฐ์ประดอยของข้าพเจ้า นำไปสู่การนำเสนอมุมมองบางอย่างผ่านผลงานที่มีธรรมชาติเป็นสื่อกลางในการบอกเล่าเรื่องราว และความรู้สึกมากมายโดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาทำความเข้าใจต่อปัญหาทางด้านอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองที่มีอดีตเป็นตัวกำหนดเรื่อยมา การสร้างสรรค์จึงเป็นทางออกในการทำความเข้าใจ นำไปสู่การบอกเล่า จากความเป็นอนุรูปธรรม สู่อารมณ์ โดยนำหลักปรัชญาของความเปลี่ยนแปลง ที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างธรรมชาติกับมนุษย์เป็นแนวทาง
2. เพื่อศึกษาธรรมชาติ จากความชื่นชอบและสนใจในลักษณะของดอกกล้วย้าสายพันธุ์ต่างๆ นำไปสู่การศึกษาเพื่อตีความใหม่ รวมไปถึงกรรมวิธีที่จะนำมาสร้างสรรค์ผ่านการทดลองการเก็บรักษา ชนิด ประเภท องค์ประกอบต่างๆ
3. เพื่อค้นหาแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานที่แตกต่าง เปรียบเหมือนการทดลองค้นหาเทคนิค วัสดุ หรือวัสดุสำเร็จรูป ไปเรื่อยๆ ตามความสนใจ และสามารถสอดคล้องกับการสื่อความหมายตามความต้องการได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ธรรมชาติในการตีความของคนทั่วไปมีความหมายที่กว้างมากข้าพเจ้าจึงนำเอาความรู้สึกที่มีต่อธรรมชาติอย่างดอกกล้วย้ามานำเสนอ เพื่อทำให้ความหมายของธรรมชาติชัดเจนในการสื่อความยิ่งขึ้น การนำดอกกล้วย้ามาเป็นส่วนประกอบของการสร้างสรรค์ ต้องคำนึงถึงความรู้สึกที่หลากหลาย ด้วยดอกกล้วย้าเองในมุมมองแต่ละบุคคลย่อมตีความแตกต่างกันออกไป เพราะบางละเอียดอ่อนของผลดอกกล้วย้าที่ถูกนำมาปักลงบนผ้าตาข่ายเป็นหนึ่งในเทคนิคของการเก็บรักษา และคลี่คลายรูปทรงเดิมของดอกกล้วย้าตามธรรมชาติ รวมวัสดุอื่นๆในการเก็บรักษาสภาพของดอกกล้วย้า ที่ให้ความหมายของการประดับประดา คงสภาพ โดยคำนึงถึงเทคนิคต่างๆในการสร้างสรรค์ พื้นที่ องค์ประกอบ ความงาม และสาระของการแปรสภาพเป็นสิ่งสำคัญ

2. ขอบเขตด้านรูปแบบ รูปแบบผลงานของข้าพเจ้ามีความหลากหลายด้วยความสนใจในเทคนิคใหม่ๆที่ทำให้ข้าพเจ้ามีความสุขในการสร้างสรรค์ โดยแบ่งคร่าวๆออกเป็นสามส่วนคือ ส่วนของวัสดุสำเร็จรูป ที่นำมาดัดแปลงเพียงเล็กน้อยเพื่อเตรียมประกอบเข้ากันกับส่วนที่สอง คือส่วนของการเตรียมดอกหญ้า โดยนำมาตากให้แห้งแล้วจึงแยกเกสรออกมาเก็บไว้ในภาชนะเพื่อนำมาเป็นวัสดุในการปักลงบนผ้าตาข่าย ที่มีความยืดหยุ่นสามารถทำให้ออกหญ้าตรึงอยู่บนผ้าได้เอง โดยไม่ต้องใช้กาวหรือด้ายเย็บผ้าในการปัก และในที่สุดท้ายจะเป็นส่วนของการหล่อเรซินเข้ามาเสริม โดยใช้เรซินที่มีความใสนำมาหล่อเป็นรูปทรงต่างๆโดยเทลงบนดอกหญ้าที่ผ่านการตากแห้งในแม่พิมพ์ตามรูปทรงที่เราต้องการ แล้วนำมาประกอบกันกับอะไหล่เครื่องประดับต่างๆ เพื่อใช้ในการติดตั้งผลงาน ซึ่งทั้งหมดอยู่ในกระบวนการของการเก็บรักษา คงสภาพ วัสดุที่มาจากธรรมชาติเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีภาพถ่าย และการติดตั้งผลงานเข้ามาเสริมอีกด้วย

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาของข้าพเจ้าซึ่งนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานมีดังนี้

1. ต่อยอดและพัฒนาในรูปแบบผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ โดยการศึกษา ทดลองเกี่ยวกับพืช วัสดุ เพื่อนำมาใช้กับผลงานให้มากขึ้นด้วยเทคนิคต่างๆ
2. ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลต่างๆ ทั้ง ปรึกษาความเปลี่ยนแปลง ธรรมเนียม วัสดุพืชแต่ละชนิด กระบวนการทำดอกไม้แห้ง ฯลฯ จากหนังสือ สื่อออนไลน์
3. จัดบันทึก รวบรวมข้อมูล ประสบการณ์ต่างของตัวเอง จากภาพถ่าย คำบอกเล่า นำมาวิเคราะห์ ทำภาพร่างผลงาน เพื่อหาวัสดุสิ่งของที่เป็นไปได้ก่อนนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจริง
4. นำเทคนิคและวัสดุที่เตรียมไว้มาสร้างสรรค์ผลงานจริง
5. รับฟังข้อคิดเห็น คำวิจารณ์ของผลงานก่อนนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. วิเคราะห์ผลงานทั้งรูปแบบและเนื้อหา เพื่อนำไปสู่การเขียนรูปเล่มวิทยานิพนธ์

แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลจากประสบการณ์ส่วนตัว รูปถ่าย คำบอกเล่าจากครอบครัว
2. การศึกษาจากพื้นที่จริงเพื่อค้นหาวัตถุ วัสดุ แนวทางในการสร้างสรรค์
3. หลักปรัชญา แนวคิด ข้อมูลจากบทความวิชาการทั่วไป ทั้งออนไลน์ และสิ่งพิมพ์
4. ข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า ทดลองเทคนิคต่างๆด้วยตนเอง

บทที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ สารัตถะของความเปลี่ยนแปลง The Essence of Change “สารัตถะ”(อังกฤษ : essence) ในทางปรัชญาคือ คุณลักษณะหรือภาวะอันเป็นเนื้อแท้ ซึ่งทำให้สิ่งหนึ่งๆ เป็นตัวของตัวเอง แตกต่างจากสิ่งอื่น³ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอดีตที่ส่งผลมาจนถึงปัจจุบัน เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องเผชิญและยอมรับจากปัญหาต่างๆรอบตัว โดยใช้มุมมองต่ออารมณ์ความรู้สึก การยอมรับและทำความเข้าใจกับปัญหาดังกล่าวมาเป็นข้อมูลที่ข้าพเจ้านำมาใช้สร้างสรรค์ โดยมีองค์ประกอบที่หลากหลาย อิทธิพลสำคัญคือประสบการณ์ส่วนตัวของข้าพเจ้า และครอบครัว ที่เผชิญปัญหาการสูญเสีย “บ้าน” หนึ่งในปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิตอันเป็นศูนย์รวมของคำว่า ครอบครัว ความสุข ความอบอุ่น นำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในชีวิต ความสูญเสียเป็นเหตุของความเจ็บปวด ความไม่สมบูรณ์ของครอบครัวดั้งเดิม ช่วงเวลาที่ต้องแบกรับความทุกข์เหล่านั้น และในทางกลับกันก็ทำให้สิ่งที่หลงเหลือในความทรงจำ ทั้งความรู้สึก ความสุข ความอบอุ่น มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น เป็นเสมือนแรงผลักดัน และข้อมูลสำคัญในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า สภาวะทางอารมณ์อันหลากหลายที่ข้าพเจ้ารู้สึก เมื่อข้าพเจ้ายอมรับ ปรับมุมมองและนำมาเชื่อมโยงกับหลักปรัชญาที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจต่อความเป็นจริงมากขึ้น ในแง่ของการสูญเสีย สัจธรรม ความเปลี่ยนแปลง ผนวกกับความสนใจต่อธรรมชาติ การสร้างสรรค์ศิลปะการจัดวาง สิ่งทอ การค้นคว้าหาวัตถุ วัสดุและเทคโนโลยีต่างๆ ดังนั้นการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้จึงเป็นเหมือนตัวตนทั้งหมดทั้งมวลของข้าพเจ้าที่แสดงออกผ่านประสบการณ์ตรงส่วนบุคคล ความชื่นชอบและสิ่งที่สนใจ ผ่านการวิเคราะห์ ตีความและนำมาสร้างสรรค์ผลงานที่บุคคลภายนอกนอกสามารถทำความเข้าใจและซึมซับถึงอารมณ์ ความรู้สึกร่วมกันกับผลงานของข้าพเจ้าได้ ด้วยวัสดุ วิธีการอันเรียบง่าย

อิทธิพลทางด้านหลักปรัชญาที่เกี่ยวข้อง

การได้สร้างสรรค์งานศิลปะนำมาซึ่งการค้นหาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์การสร้างสรรค์ ทำให้ข้าพเจ้าได้ตระหนักถึงปรัชญาในด้านต่างๆควบคู่ไปกับการดำเนินชีวิตที่ผ่านมา ในหลายๆหลักทางด้านปรัชญาได้กล่าวถึงความเป็นไปของสรรพสิ่ง หรือความเปลี่ยนแปลงได้อย่างใกล้เคียงกัน อ้างอิงและหาเหตุผลได้จากสิ่งรอบตัว มนุษย์ ธรรมชาติ เวลา ไม่ว่าจะด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ การทดลองหาเหตุ

³ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมศัพท์ปรัชญา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2548).

และผล หรือในด้านความเชื่อ เทววิทยา ย่อมให้ผลลัพธ์ในทิศทางเดียวกันคือ สัจธรรมของความเปลี่ยนแปลง

เรื่องเล่าของประติมากร

เฮราคลิตุส (Heraclitus) นักปรัชญาชาวกรีกเคยกล่าวไว้ว่า ‘You can never step into the same river twice.’ เวลาและสิ่งต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปโดยเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งนั้นๆ กับผู้สังเกตการณ์ มโนทัศน์เรื่องเวลาและความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งจึงปรากฏชัดขึ้นมาเมื่อมีผู้สังเกตการณ์เข้าไปสัมผัส – เราไม่มีวันได้พบอะไรที่เหมือนเดิม⁴

ในคำกล่าวนี้ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจต่อสถานที่ เรื่องราว วัตถุ ที่มีความสัมพันธ์ต่อความรู้สึกของข้าพเจ้ามาโดยตลอด อาจเป็นเสมือนการโยกย้าย และคำนึงถึงอดีต ภาพจำที่มีความสวยงาม ความสุข มากกว่าในปัจจุบัน เสมือนการสังเกตการณ์ดังกล่าวของเฮราคลิตุส หากข้าพเจ้าเองไม่รู้สึกรู้สีก ก็ไม่สามารถนึกถึงได้ ไม่เกิดความเชื่อมโยงของวัตถุ มาถึงการสร้างสรรค์ผลงาน ไม่เกิดอารมณ์ ความรู้สึกร่วมกับวัตถุ ที่นำมาสร้างสรรค์ และคงไม่สามารถถ่ายทอดส่งต่อสาระทั้งหมดให้ถ่ายทอดไปยังผลงานได้

สรรพสิ่งไม่ว่าจะอยู่ในคุณลักษณะอันเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ตาม ย่อมมีขอบเขตและคุณสมบัติ เฉพาะตามธรรมชาติ ในเวลาเดียวกันภายในขอบเขตนั้นสรรพสิ่งย่อมคงความเป็นตัวตน โดยมีอาจขัดแย้งบิดเบือน เมื่อใดก็ตามที่สิ่งหนึ่งสิ่งใดสูญเสียความเป็นตัวตนไป เราก็ไม่อาจเรียกสิ่งนั้นว่าสิ่งนั้นได้อีกต่อไป⁵

หลักปรัชญาต่างๆของเหลาจื้อ นำเสนอสิ่งที่ตรงข้ามกัน แต่คู่ขนานกันไปเสมอ เช่น ร้อน เย็น มีด สว่าง การได้มองประสบการณ์ชีวิตของข้าพเจ้าเองผ่านปรัชญาต่างๆ เสมือนการทำความเข้าใจต่อความเป็นไปของชีวิตซึ่งเป็นการมองไปยังอดีต เป็นขณะหนึ่งที่มีเรื่องราวสวยงามมากมาย และอีกห้วงขณะหนึ่งคือปัจจุบัน ก็เป็นอีกมุมมองในชีวิตจริงที่ต้องดำเนินการนำสาระ แนวความคิดที่ได้มาปรับใช้เข้าสู่การสร้างสรรค์ผลงานสำหรับข้าพเจ้าเองมีเหตุผล และเงื่อนไขที่ไม่ได้ซับซ้อน เป็นเพียงการตัดสินใจด้วยอารมณ์ ความรู้สึกเป็นที่ตั้ง เสียส่วนใหญ่

ข้าพเจ้าเพียงตระหนักถึงความสัมพันธ์ของเวลาและความเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อความรู้สึกของข้าพเจ้าโดยตรง ทั้งวัตถุที่เปลี่ยนแปลงรูปลักษณ์ไปตามกาลเวลา สภาพที่ผ่านการใช้งาน ความผูกพัน

⁴ ธนาวิ โชติประดิษฐ์, "เมื่อประติมากรเล่านิทานในร้านกาแฟ," in นิทรรศการณภัตตาคาร, บทเฉพาะการณ, บทเฉพาะการณ, บทเฉพาะการณที่ about studio/about café (2546).

⁵ เหลาจื้อ, เต้า เต๋อ จิง วิถีที่เข้าถึงแก่นแท้ของชีวิตและศิลปะการปกครองของผู้นำ, trans. สรวงอัปสร กลสิกรานันท์ (กรุงเทพฯ: ก้าวแรก พับลิชชิ่ง, 2558).

ไม่สมบูรณ์ในรูปทรง ทำหน้าที่อธิบายบริบทหน้าที่ของวัตถุได้อย่างดี วัสดุจากธรรมชาติที่ข้าพเจ้าใช้พืชพรรณ ดอกหญ้าที่ขึ้นเองตามธรรมชาตินั้นเต็มไปด้วยสาระ แก่คิด และมุมมองแก่ผู้คน มีทั้งความงดงามแต่ไม่ถาวร ความบอบบางแต่คงทนต่อสภาพอากาศ ความมีประโยชน์และไร้ประโยชน์ เป็นที่เข้าใจกันดีอยู่แล้วว่าธรรมชาติมักจะแปรเปลี่ยนสภาพไปตามกาลเวลา เป็นการแสดงถึงสาระของความเปลี่ยนแปลงได้อย่างดีอีกเช่นกัน ในแง่ของภาพจำ ประสบการณ์ของข้าพเจ้านั้น ความคุ้นเคยที่มีต่อธรรมชาติในวัยเด็ก สภาพแวดล้อม บ้านที่เคยอยู่อาศัยถูกห้อมล้อมไปด้วยธรรมชาติเหล่านั้น แต่สภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ธรรมชาติเหล่านั้นได้กลายเป็นวัชพืชที่เข้ามาแทน

ข้าพเจ้าจึงนำสาระของธรรมชาติมาเป็นส่วนหนึ่งในผลงาน ประกอบกันกับวัตถุในความทรงจำ ที่มีเงื่อนไขของเวลาเข้ามาพร้อมด้วย แรงมุมในการมองประสบการณ์ชีวิต สิ่งที่เป็นนามธรรมอย่างอารมณ์ความรู้สึก ถูกนำมาสร้างความสอดคล้องกับความเป็นรูปธรรมของวัตถุ ผ่านแนวคิดจากปรัชญาต่างๆ ที่นำมาซึ่งการสร้างสรรค์ผลงาน

อิทธิพลทางด้านหลักปรัชญาที่เกี่ยวข้อง

การได้สร้างสรรค์งานศิลปะนำมาซึ่งการค้นหาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์การสร้างสรรค์ ทำให้ข้าพเจ้าได้ตระหนักถึงปรัชญาในด้านต่างๆ ควบคู่ไปกับการดำเนินชีวิตที่ผ่านมา ในหลายๆ หลักทางด้านปรัชญาได้กล่าวถึงความเป็นไปของสรรพสิ่ง หรือความเปลี่ยนแปลงได้อย่างใกล้เคียงกัน อ้างอิงและหาเหตุผลได้จากสิ่งรอบตัว มนุษย์ ธรรมชาติ เวลา ไม่ว่าจะด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ การทดลองหาเหตุและผล หรือในด้านความเชื่อ เทววิทยา ย่อมให้ผลลัพธ์ในทิศทางเดียวกันคือ สัจธรรมของความเปลี่ยนแปลง

อิทธิพลจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาประกอบผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้ส่วนหนึ่งเป็นประสบการณ์ส่วนตัวของข้าพเจ้า โดยข้อมูลจากสถานที่จริงก็เป็นแรงบันดาลใจหลักที่สำคัญ ความรู้สึกที่มีต่อสถานที่นั้นทำให้ข้าพเจ้ารับรู้ถึงเรื่องราวต่างๆ ในอดีตได้ชัดเจนขึ้น แม้จะลืมนานแล้วก็ตาม ข้าพเจ้ามีโอกาสได้กลับไปยังบ้านหลังที่ข้าพเจ้าเคยอาศัยในครั้งนี่ เพื่อเป็นการเก็บข้อมูลทำให้ข้าพเจ้าสามารถวิเคราะห์ประเด็นของการนำธรรมชาติมาเชื่อมโยงเข้ากับผลงานได้อย่างชัดเจนมากขึ้น ด้วยสถานที่โดยรอบที่ถูกรักษาไว้เป็นอย่างดี วัตถุก่อสร้างที่ผูกพันเชื่อมสลาย ความงามตรงหน้าบ่งบอกเรื่องราวประสบการณ์มากมาย โดยมีธรรมชาติเข้าร่วมในการแสดงออกถึงเวลาและความเปลี่ยนแปลง อันเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญ ในแง่ของอิทธิพลจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่มาที่ไปของวัตถุในผลงาน การสืบค้นข้อมูลจากสถานที่จริงทำให้ข้าพเจ้าได้เน้นการเก็บรายละเอียดของวัตถุสิ่งของมากขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลในการนำมาสร้างสรรค์ รูปแบบของผลงานในส่วน
ของโครงสร้างที่เป็นวัตถุ ข้าพเจ้ามุ่งเน้นไปที่อารมณ์ ประสบการณ์ร่วมที่สามารถเกิดขึ้นกับวัตถุนั้นๆ
ได้จริง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกใช้ของเดิมที่มีอยู่ หรือ การประกอบสร้างขึ้นใหม่ก็ตาม เช่น แก้วอี้ที่
ผ่านการใช้งานในอดีต เมื่อนำกลับมาสร้างสรรค์อาจให้ความหมายของการพักด้วยอริยาบถของการใช้
งานคือการนั่ง ชิงช้าที่เป็นของเล่นในวัยเด็กถูกสร้างขึ้นใหม่ในสาระที่แตกต่างหรือตรงข้ามจากความ
สนุก โครงสร้างของหัวเตียงที่ถูกเปลี่ยนบริบทเป็นกรอบของผลงานแทน เป็นต้น การตัดสินใจในการ
เลือกใช้วัตถุอื่นๆ ส่วนใหญ่แล้วต้องสามารถมีที่มาที่ไปที่ชัดเจน และมีเหตุผลรองรับเสมอ

ภาพที่ 1 ภาพถ่ายบ้านที่ข้าพเจ้าเคยอยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมโดยรอบ

ภาพที่ 2 วัชพืชปกคลุมบริเวณรั้วหน้าบ้าน และต้นไม้ใหญ่ที่ถูกตัดทิ้ง

โดยหลักๆแล้วอิทธิพลจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีที่มาจากทั้งประสบการณ์ในอดีต ความทรงจำ ที่มีความผูกพันกับสภาพแวดล้อมที่ใกล้ชิดธรรมชาติ และจากการสืบค้นข้อมูลจากสถานที่จริง ที่ทำให้เห็นถึงความแตกต่างของธรรมชาติที่เสื่อมโทรมลงไป อาทิเช่น ต้นไม้ที่เคยปลูกในอดีตเป็นต้นเชอร์รี่หน้าบ้านบริเวณรั้วขนาดใหญ่ ถูกตัดทำลาย และกลายเป็นวัชพืชขึ้นมาปกคลุมแทน นอกจากนี้ยังมีวัชพืชปกคลุมเข้าไปในตัวบ้าน ส่วนต่างๆของบ้านก็เช่นกัน วัชพืชอาจมีนัยยะของความเสื่อมโทรมขาดการดูแลเพราะวัชพืชเองมักไม่เป็นที่ต้องการของมนุษย์นัก ทั้งยังสามารถแพร่พันธุ์ไปทั่วได้เมื่อดอกของมันบานและกลายเป็นผลฟุ้ง และลอยไปตกยังสถานที่อื่นๆ พืชพรรณและวัชพืชจึงมีสาระของการเปลี่ยนแปลงและการเกิดใหม่ ข้าพเจ้าจึงเล็งเห็นในสาระดังกล่าวและเลือกนำมาใช้เป็นวัสดุในผลงาน

ภาพที่ 3 หญ้าตีนตุ๊กแก

ต้นตีนตุ๊กแก มีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนของทวีปอเมริกา จัดเป็นไม้ล้มลุกและเป็นวัชพืชชนิดหนึ่งที่ทนแล้งได้ดี มีอายุเพียงฤดูเดียว มีรากแก้ว และมีอายุได้หลายปี ลำต้นทอดเลื้อยไปตามพื้นดิน และชูส่วนยอดตั้งตรง สูงได้ประมาณ 30-50 เซนติเมตร ส่วนข้อที่สัมผัสพื้นดินจะออกราก ตามลำต้นจะมีขนยาวสีขาวขึ้นปกคลุม ต้นมีขนาดเล็กและเรียวยาวสีเขียว แตกแขนงเล็กน้อย ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเพาะเมล็ดและวิธีการปักชำกิ่ง เจริญเติบโตได้ดีในช่วงฤดูฝน มีเขตการกระจายพันธุ์อยู่ในเขตร้อนของทางทวีปอเมริกา ปัจจุบันพบขึ้นเป็นวัชพืชทั่วไป ในประเทศไทยพบได้ทุกภาคตามริมทางที่ขึ้นทั่วไป และตามทุ่งหญ้า

ผลตีนตุ๊กแก ผลเป็นผลแห้งแบบเมล็ดล่อน (achene) ยาวประมาณ 1-2 มิลลิเมตร ลักษณะของผลเป็นรูปรียาว สีดำ ผลมีขนขึ้นปกคลุม ภายในผลมีเมล็ดรูปยาวรี 1 เมล็ด สีน้ำตาล ปลายเป็นเส้นเล็ก ๆ 20 เส้น ช่วยพยุงให้ลอยลมได้⁶

คุณลักษณะพิเศษของวัชพืชคือ มีความทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศ สภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมต่อพืชทั่วไป มีความแข็งแรง เจริญเติบโตได้เร็ว ขยายพันธุ์กระจายได้ดี แก่งแย่งอาหารน้ำ แร่ธาตุหน้าดินได้เก่งกว่าพืชอื่นที่โตกว่าการดำรงชีวิต มีระยะพักตัวยาวนาน ออกดอกผลิตเมล็ดได้มากขึ้นในพื้นที่เดิมได้ซ้ำๆ

⁶ ตีนตุ๊กแก สรรพคุณและประโยชน์ของต้นตีนตุ๊กแก (หญ้าตีนตุ๊กแก)." เข้าถึงเมื่อ 13 มิถุนายน 2562, จาก <https://medthai.com/> ตีนตุ๊กแก.

ภาพที่ 4 หญ้าตีนตุ๊กแก

ที่มา <https://medthai.com/ตีนตุ๊กแก> สืบค้นเมื่อ 6 มิถุนายน 2562

ภาพที่ 5 หญ้าตีนตุ๊กแก

ที่มา : <https://medthai.com/ตีนตุ๊กแก> สืบค้นเมื่อ 6 มิถุนายน 2562

อิทธิพลจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีวัชพืชอย่างดอกหญ้าเป็นแรงบันดาลใจสำคัญ สามารถแบ่งคุณลักษณะออกเป็นสองส่วนคือ

ด้านกายภาพ

ความงามจากรายละเอียดที่มีขนาดเล็ก รูปทรงของดอกหญ้าแต่ละชนิดที่แตกต่างกัน โครงสร้างขนาดเล็กที่เกิดการรวมตัวกันจนเป็นองค์ประกอบที่สวยงาม กิ่ง ก้าน ใบ ทุกส่วนมีความละเอียดอ่อนแต่ชัดเจน เมื่อถูกตีความด้านกายภาพแล้ว จะสามารถนำรายละเอียดมาสร้างสรรค์ให้

เกิดความครบถ้วนตามองค์ประกอบของทัศนธาตุ จุด เส้น สี รูปทรง พื้นผิว โดยอาจใช้เทคนิค หรือ พื้นที่ว่างเข้าไปช่วยเสริมให้เกิดความงามในผลงาน

ด้านคุณค่าและความหมาย

การเลือกใช้ดอกหญ้านำมาสร้างสรรค์ของข้าพเจ้านั้น นำเสนอถึงความบอบบางที่สามารถ ปลิดปลิวไปตามแรงลมได้ แต่ก็แข็งแรงต่อสภาพอากาศ การนำผลของดอกหญ้าที่มีลักษณะฟู เมื่อนำมาปักลงบนผ้าตาข่าย รวมกันเป็นจำนวนมากในพื้นที่ระนาบ ก็จะสามารถแสดงถึงความโปร่ง เบา บาง คล้ายกับความเลื่อนกลาง ความไม่ชัดเจนในวัตถุที่ข้าพเจ้าค้นหาในผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงปริญญาตรีที่ผ่านมา เนื่องจากวัสดุที่ใช้มาจากธรรมชาติ ย่อมมีเงื่อนไขของเวลาและการย่อยสลาย จึงเป็นอีก มุมมองในเรื่องของเวลาและความเปลี่ยนแปลงที่ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอ ทั้งนี้พื้นที่ส่วนใหญ่ที่ดอก หญ้าสามารถเจริญเติบโตได้ดีมักเป็นพื้นที่รกร้างเนื่องจากดอกหญ้าเองเป็นวัชพืชที่อาจรบกวนมนุษย์ จึงอาจถูกกำจัด

อิทธิพลจากภาพถ่ายด้วยกล้องฟิล์ม

ข้อมูลสำคัญของข้าพเจ้านอกจากสถานที่จริง ประสบการณ์ส่วนตัว ความรู้สึกและความทรงจำแล้ว ภาพถ่ายเก่าก็เป็นอีกข้อมูลสำคัญที่บอกเล่าเรื่องราวในอดีตได้ชัดเจนที่สุด ในอดีตภาพทั้งหมดเป็นการถ่ายภาพจากกล้องฟิล์ม ที่มีเสน่ห์เฉพาะตัว ทั้งโทนสี แสง ความละเอียดต่ำ ความพรั่มัว ล้วนทำให้ภาพฟิล์มยังคงได้รับความสนใจมาจวบจนปัจจุบัน ข้าพเจ้าจึงสนใจนำภาพถ่ายในอดีตที่มีอยู่ มาเป็นส่วนหนึ่งของผลงานที่สามารถบ่งบอกความงดงามในอดีตได้อย่างชัดเจน

โดยหลักในการคัดกรองภาพถ่ายนั้น ข้าพเจ้าเลือกภาพถ่ายที่มีอารมณ์ร่วมบางอย่างเช่น ภาพถ่ายที่มีท่าทาง การยิ้มแย้ม การแสดงออกแบบวัยเด็ก หรือความสัมพันธ์ การเชื่อมโยงกันของเนื้อหาในภาพของบุคคลในครอบครัว ธรรมชาติ ด้วยท่าทางหรือกริยาต่างๆที่มีการแสดงออกถึงเรื่องราวได้ ณ ช่วงเวลานั้นแม้เป็นเพียงภาพถ่าย เพื่อนำเนื้อหาภายในภาพเชื่อมโยงเข้ากับการสร้างสรรค์ต่อไป ด้วยเทคนิคต่างๆ

ภาพที่ 6 ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์ม

อิทธิพลทางด้านความคิดจากผลงานศิลปกรรม

Process Art (โปรเซส อาร์ต)

ระหว่างต้นคริสต์ศตวรรษ 1960-กลาง1970 ในโลกของศิลปะ แม้ว่าสิ่งที่ศิลปินคิดและทำจะเกี่ยวข้องกับอะไรที่เป็นนามธรรมอยู่มากๆ เช่น ความคิด อารมณ์ความรู้สึก จิตวิญญาณ ความเชื่อ และความศรัทธา แต่ผลงานศิลปกรรมก็ยังเป็นโลกของวัตถุอยู่มาก เพราะศิลปินต้องถ่ายทอดความเป็นนามธรรมเหล่านั้นออกมาเป็น “รูป” เป็น “ภาพ” ที่เป็นรูปธรรมเชิงประจักษ์ ศิลปวัตถุจึงเป็นผลลัพธ์ที่เป็นผลผลิตสุดท้ายที่จะพิสูจน์ฝีมือและความคิดสร้างสรรค์ของศิลปิน

แน่นอนว่าศิลปินที่จะทำงานศิลปะที่ดีได้ จะต้องมีทักษะฝีมือ มีเทคนิคและกระบวนการทางการทำงานที่ดี แต่กระบวนการที่ว่านี้ไม่ได้รับการใส่ใจเท่ากับผลลัพธ์ที่เป็นผลงานสำเร็จ ไม่ค่อยมีใครสนใจกระบวนการที่เป็น เบื้องหลังของผลงานเท่ากับผลงานที่จัดวางแสดงให้ดูอยู่ตรงหน้าใน นิทรรศการ⁷

⁷ สุธี คุณาวิชยานนท์, ศิลปะสมัยใหม่และร่วมสมัย: ตะวันตกและไทย, *Process Art (โปรเซส อาร์ต)* (กรุงเทพฯ: โครงการหนังสือและตำราทฤษฎีศิลป์, 2560).

ภาพที่ 7 Makoto Azuma ,“aibu-inside” ,ที่exhibited in the Oi Futuro museum in Rio de Janeiro Brazil,(2017)

ที่มา : <https://www.designboom.com/art/azuma-makoto-oi-futuro-rio-de-janeiro-09-25-2017/>

ภาพที่ 8 Makoto Azuma ,“aibu-inside” ,ที่exhibited in the Oi Futuro museum in Rio de Janeiro Brazil,(2017)

ที่มา : <https://twitter.com/bwbentley/status/916781904757706753>

ภาพที่ 9 Makoto Azuma ,“aibu-inside” ,ที่exhibited in the Oi Futuro museum in Rio de Janeiro Brazil,(2017)

ที่มา : <https://twitter.com/bwbentley/status/916781904757706753>

แนวคิดดังกล่าวจึงเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าเองมาโดยตลอด เนื่องด้วยความสนใจในการคิดค้น ประดิษฐ์ หรือการออกแบบรูปทรงใหม่ๆ เพื่อปรับใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์ และจุดประสงค์ของการนำเสนอแนวคิดในผลงานของข้าพเจ้า ความทรงจำ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ความเป็นนามธรรมเหล่านี้ที่จะทำอย่างไรให้สอดคล้องกับความเป็นวัตถุในผลงานเพื่อแสดงออกมาได้อย่างชัดเจน โดยให้ความสำคัญในกระบวนการของการสร้างสรรค์ควบคู่ไปกับวัสดุ วัตถุ ในผลงาน

Earth Art (เอิร์ธ อาร์ต, ภูมิศิลป์)

ระหว่างต้นคริสต์ทศวรรษ 1960-ปลาย 1970 ในโลกของศิลปะตะวันตกอย่างสหรัฐอเมริกาและยุโรป กระแสการกลับไปหาธรรมชาติเริ่มมีให้เห็น ตั้งแต่กลางคริสต์ทศวรรษ 1960 บางคนก็เรียกขานศิลปะในกระแสแบบนี้ว่า “ศิลปะสิ่งแวดล้อม” หรือ เอนไวรอนเมนทัล อาร์ต (Environmental art) แต่ชื่อที่เรียกติดปากติดกระแสมากกว่าคือ เอิร์ธ อาร์ต (Earth art) แอทकिनส์เล่าว่า ศิลปินในกลุ่มนี้มีจุดร่วมกันอยู่ตรงที่ว่า ต้องการปฏิเสธศิลปะในเชิงธุรกิจการค้า พวกเขา สนับสนุนกระแสทางด้านอนุรักษ์สภาพแวดล้อม มีแนวโน้มต่อต้านอารยธรรมเมือง และบ้างก็เป็นพวกที่มี ความคิดในเชิงจิตวิญญาณ⁸

⁸ เรื่องเดียวกัน.

ภาพที่ 10 Makoto Azuma ,“composes + decomposes flower landscapes”,ที่ exhibition in rio de janeiro, brazil,(2017)

ที่มา <https://www.designboom.com/art/azuma-makoto-oi-futuro-rio-de-janeiro-09-25-2017/>

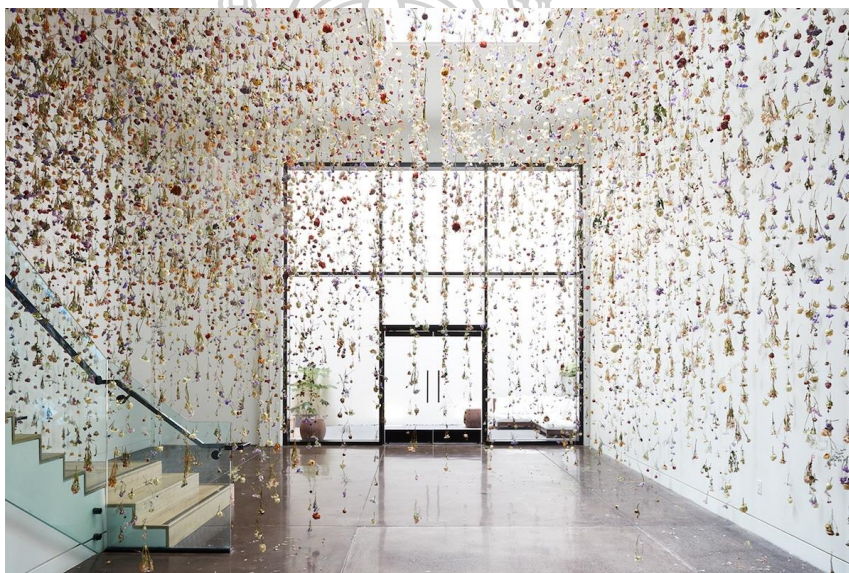
ธรรมชาติ เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าสนใจนำมาสร้างสรรค์ในผลงานเสมอ อาจเป็นเพราะสถานที่ต่างๆ ในประสบการณ์ที่ผ่านมาทำให้เกิดความผูกพันและเป็นภาพจำ ผลงานของข้าพเจ้าหยิบเอาธรรมชาติ มาใช้ร่วมกับการสร้างสรรค์ตั้งแต่ช่วงปริญญาตรี และปรับเปลี่ยนพัฒนาจนมาเป็นการสร้างสรรค์ ผลงานในช่วงปริญญาโท การนำเอาธรรมชาติอย่างพืช ดอกหญ้า ดอกไม้ ต้นไม้ มาใช้ในผลงาน นำเสนอในพื้นที่ทางศิลปะที่เต็มไปด้วยวัสดุสังเคราะห์ที่ถูกสร้างขึ้น บริบทของธรรมชาตินั้นๆ ย่อมต่างออกไป การเชื่อมโยงเนื้อหาจากวัสดุ วัตถุ และสถานที่จึงเป็นสิ่งสำคัญในการเปลี่ยนบริบทจากสิ่งที่เป็น ซึ่งธรรมชาติเองย่อมมีการเสื่อมสลายไปตามสภาพ จึงสามารถจับเน้นบริบทของความเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันก็ดูจะเป็นสิ่งสำคัญมากขึ้น

Installation (อินสตอลเลชัน, ศิลปะจัดวาง)

ระหว่างปลายคริสต์ทศวรรษ 1960 อินสตอลเลชัน (Installation) หรือเป็นที่รู้จักในภาษาไทยว่า "ศิลปะจัดวาง" แรกเริ่มปรากฏให้เห็น ตั้งแต่คริสต์ทศวรรษ 1970 โดยเริ่มจาก สหรัฐอเมริกาและยุโรป

หากแปลคำว่าอินสตอลเลชันแบบตรงตัวจะหมายถึงการติดตั้ง ซึ่งกินความไปถึงการติดตั้งสิ่งต่างๆ ทั้งที่ใช่และไม่ใช่ศิลปะ แต่ในความหมายที่เฉพาะลงมาในงานศิลปะแบบทัศนศิลป์แล้ว มันคือ งานศิลปะที่มีตัววัตถุทางศิลปะสัมพันธ์เฉพาะกับพื้นที่ (Site-Specific, ไซต์-สเปซิฟิก) ในความหมายนี้ อินสตอลเลชันถูกทำขึ้น สำหรับพื้นที่เฉพาะนั้นๆ เช่น ทำขึ้นเพื่อติดตั้งในแกลเลอรีหรือพื้นที่กลางแจ้ง ความสำคัญของผลงานไม่ได้อยู่ที่ ศิลปวัตถุชิ้นใดชิ้นหนึ่งเท่านั้น แต่ความสำคัญจะอยู่ที่การประกอบส่วนต่างๆ หรือ การจัดสภาพแวดล้อม ทั้งหมด

อินสตอลเลชันเป็นงานศิลปะที่ทำให้คนดูได้มีประสบการณ์ในการอยู่ร่วม หรือการมีศิลปะแวดล้อมตัว ผู้ดู เช่นเดียวกับจิตรกรรมฝาผนังในพื้นที่สาธารณะและศิลปะในสถาปัตยกรรมทางศาสนาต่างๆ ที่มักจะมึ ลักษณะการจัดวางทุกอย่างโดยคำนึงถึงองค์รวม⁹

ภาพที่ 11 Rebecca Louise Law ,“The Beauty of Decay”, ที่ Chandran Gallery, San Francisco (2016)

ที่มา : <https://www.thisiscolossal.com/2018/02/suspended-ocean-wave-installations-by-miguel-rothschild>

อินสตอลเลชันหรือศิลปะการจัดวางเป็นหนึ่งในอิทธิพลหลักทางด้านความคิดในผลงานของข้าพเจ้า นอกจากการเลือกใช้วัตถุแล้ว สถานที่ องค์ประกอบโดยรวมก็เป็นสิ่งจำเป็น พื้นที่ว่าง (Space) และแสงจากธรรมชาติ(Natural light) การจัดวางผลงานในตำแหน่งต่างๆอย่างเหมาะสม

⁹ เรื่องเดียวกัน.

หรือตรงกันข้ามกับความเป็นจริง สามารถขบเน้นอารมณ์ และการสื่อสารถึงใจความสำคัญ และความ เป็นมาของผลงานได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ดอกหญ้าในผลงานของข้าพเจ้ามีลักษณะที่โปร่ง บอบบาง สถานที่สว่างและพื้นที่สีขาวจะทำให้สามารถมองเห็นผลงานได้ชัดเจนขึ้น และผลงานควรได้รับการ ติดตั้ง ป้องกันอย่างเหมาะสมเพื่อรักษาสภาพวัสดุที่มาจากธรรมชาติให้คงทน ไม่ควรมีลม ที่อาจทำให้ ผลงานเสียหายได้

Makoto Azuma

มาโกโตะ อาโซเมะ เป็นศิลปินชาวญี่ปุ่น ผู้มีความฝันแรกเริ่มจะเป็นนักดนตรี จึงเดินทางจาก บ้านเกิดเมืองฟูคูโอกะมาทำตามความฝันในกรุงโตเกียว โดยระหว่างนั้นเขาได้ทำงานเป็นพ่อค้าใน ตลาด โอตะ ตลาดดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น ความผูกพันที่มีต่อความงามของ ดอกไม้มากมายหลายชนิด ทำให้เขาตัดสินใจเป็นนักจัดดอกไม้ และเปิดร้านดอกไม้ร่วมกับเพื่อน ช่างภาพในเวลาต่อมา มาโกโตะ เล็งเห็นถึงคุณค่าความงามของดอกไม้ทุกชนิด เขามีความเชื่อต่อ ความงามอันลึกซึ้งจากธรรมชาติ แนวคิดจาก ikebana หลักการจัดดอกไม้แบบฉบับญี่ปุ่นโบราณอัน เต็มไปด้วยจิตวิญญาณ ความสงบสุข และความงาม นำมาซึ่งแนวทางในการจัดองค์ประกอบของดอกไม้ ของเขา ผลักดันให้ความงามของดอกไม้ ก้าวข้ามไปสู่ผลงานศิลปะ ด้วยคุณค่าของความงามตาม ธรรมชาติที่แท้จริง

ผลงาน the project 'box flowers and leaves' ชิ้นนี้ ถูกสร้างขึ้นในปี 2015 โดยได้รับ แรงบันดาลใจจากภาพเขียนโบราณ kusozu คือชุดภาพวาดสีน้ำที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนต่างๆของ การย่อยสลายของมนุษย์ก่อนและหลังความตาย แรงบันดาลใจจากความเชื่อทางพุทธศาสนามี จุดประสงค์เพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิดเกี่ยวกับธรรมชาติที่ไม่ยั่งยืนของโลกทางกายภาพ การเลือกใช้ วัสดุจากธรรมชาติ ดอกไม้สดจึงมีความสอดคล้องกับเนื้อหาดังกล่าว และสร้างความท้าทายสูงมากใน การนำเสนอผลงานของศิลปิน จึงเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าสนใจ ในแง่ของการนำเสนอสิ่งที่ไม่คงทนและย่อยสลาย ได้ตามธรรมชาติมาเป็นแนวคิดในการสร้างสรรค์เป็นผลงาน โดยเห็นได้ชัดว่าผลงานของ มาโกโตะ อา โซเมะ ชิ้นนี้คือการนำเสนอในรูปแบบของ Process Art (โพรเซส อาร์ต) ได้อย่างสวยงามและน่า ประทับใจทั้งในแง่ของรูปลักษณ์ กระบวนการ ความหมาย และการก้าวข้ามข้อจำกัดของการใช้วัสดุ และวัสดุเดิมๆในศิลปะ โดยคงคุณค่าของผลงานผ่านการบันทึกกระบวนการในการสร้างสรรค์¹⁰

¹⁰ Azuma Makoto."Represents the Stages of Decomposition Using Flowers and Leaves." 2015, เข้าถึงเมื่อ 6 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.designboom.com/art/azuma-makoto-box-flowers-decomposition-11-25-2015/>.

ภาพที่ 12 Azuma Makoto , the project 'box flowers and leaves', 2015 นำดอกไม้
สีสดใสหลากชนิดมาจัดให้เป็นประติมากรรมรูปทรงกล่องสี่เหลี่ยม

ที่มา <https://www.designboom.com/art/azuma-makoto-box-flowers-decomposition-11-25-2015/>

ภาพที่ 13 azuma makoto the project 'box flowers and leaves' 2015 การ
เปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ความแห้งเหี่ยว และของเหลวสีน้ำตาลที่เริ่มไหลซึม

ที่มา <https://www.designboom.com/art/azuma-makoto-box-flowers-decomposition-11-25-2015/>

ภาพที่ 14 azuma makoto the project 'box flowers and leaves' 2015 ของเหล่า
เริ่มเปลี่ยนเป็นกาวเหนียว

ที่มา <https://www.designboom.com/art/azuma-makoto-box-flowers-decomposition-11-25-2015/>

ภาพที่ 15 azuma makoto the project 'box flowers and leaves ' 2015 ภาพ
สุดท้ายแสดงให้เห็นถึงปริมาณของเสียที่เกิดจากการย่อยสลายดอกไม้

ที่มา <https://www.designboom.com/art/azuma-makoto-box-flowers-decomposition-11-25-2015/>

บทที่ 3

กระบวนการในการสร้างสรรค์

การนำเสนอสาระสำคัญของความเปลี่ยนแปลงในมุมมองของข้าพเจ้า ผ่านผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้ มีองค์ประกอบของอิทธิพลและแรงบันดาลใจที่หลากหลาย โดยเฉพาะสาระสำคัญในผลงานคือ ธรรมชาติ ที่ข้าพเจ้าหยิบนำมาใช้ มีความแตกต่างไปจากวัสดุในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะโดยทั่วไปเป็นอย่างมากทั้งความหมาย รูปลักษณ์ วิธีการติดตั้ง การเก็บรักษา อันมีขั้นตอนกระบวนการที่ต้องอาศัยความละเอียดอ่อน การเลือกวัสดุจากธรรมชาติ ข้าพเจ้ามุ่งเน้นไปที่วัชพืชซึ่งมีความหมายจากแรงบันดาลใจ ซึ่งวัชพืช ตอบโจทย์ในเนื้อหาสาระของความเปลี่ยนแปลงต่อสถานที่ได้ดี ประกอบกับการเลือกใช้วัตถุซ้ำของเครื่องใช้ ที่มีบริบทหน้าที่ชัดเจนในแต่ละชิ้น ล้วนมีความหมายความสัมพันธ์กับผู้ใช้ จึงสามารถบ่งบอกถึงการใช้งานเกี่ยวข้องกับกริยาต่างๆของมนุษย์ได้ชัดเจน เมื่อนำมาประกอบกับเทคนิคและวิธีการของข้าพเจ้า เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาให้สัมพันธ์กันในการแสดงออกซึ่งความหมาย สาระ ที่เต็มไปด้วยประสบการณ์ ความทรงจำ ของข้าพเจ้า โดยนำเสนอเป็นผลงานศิลปะในแต่ละชิ้น ผนวกกับการจัดวาง (Installation) เพื่อให้องค์ประกอบต่างๆทำหน้าที่ขับเคลื่อนผลงาน

อุปกรณ์

1. อุปกรณ์สำหรับเก็บข้อมูล ได้แก่ กล้องถ่ายรูป โทรศัพท์มือถือ กล้องพลาสติก สมุด สก็อตเทป
2. อุปกรณ์สำหรับทำภาพร่าง ได้แก่ สมุด ดินสอ สีน้ำโคปิค สีเมจิก
3. อุปกรณ์สำหรับกระบวนการปัก ได้แก่ ดอกหญ้า ฝ้ายตาข่าย แหนบสำหรับคีบ เพรมหรือสะดึงสำหรับชั่งผ้า
4. อุปกรณ์สำหรับติดตั้งผลงาน คีม สว่าน น็อต ตะปู เข็มหมุด ไขควง บันได เชือกสลิง เอ็นพลาสติกใส
5. อุปกรณ์จิ๋วเวอรี่ต่างๆ ได้แก่ ลูกแก้วใส ห่วงเหล็ก โซ่ขนาดเล็ก ฐานจี้
6. อุปกรณ์สำหรับการหล่อชิ้นงานขนาดเล็กด้วยยูวีเรซิน ได้แก่ ยูวีเรซิน ตู้อบยูวี แม่พิมพ์ซิลิโคน
7. วัสดุหลักในผลงาน ได้แก่ โครมเฟอร์นิเจอร์ โครมเฟรมไม้ ตู้ไม้ประกอบกระจก

ภาพที่ 16 อุปกรณ์สำหรับเก็บข้อมูล

ภาพที่ 17 อุปกรณ์สำหรับทำภาพร่าง

ภาพที่ 18 อุปกรณ์สำหรับกระบวนการปัก

ภาพที่ 19 อุปกรณ์จิวเวอรี่ต่าง ๆ

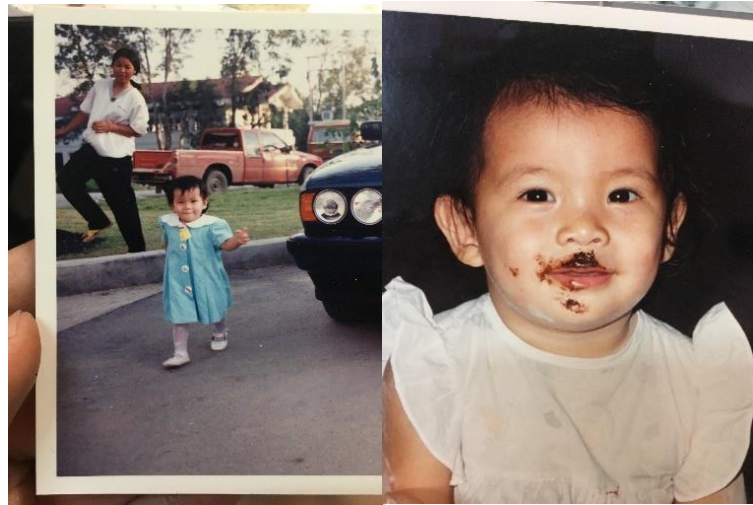

ภาพที่ 20 อุปกรณ์สำหรับการหลอญวีเรชิน

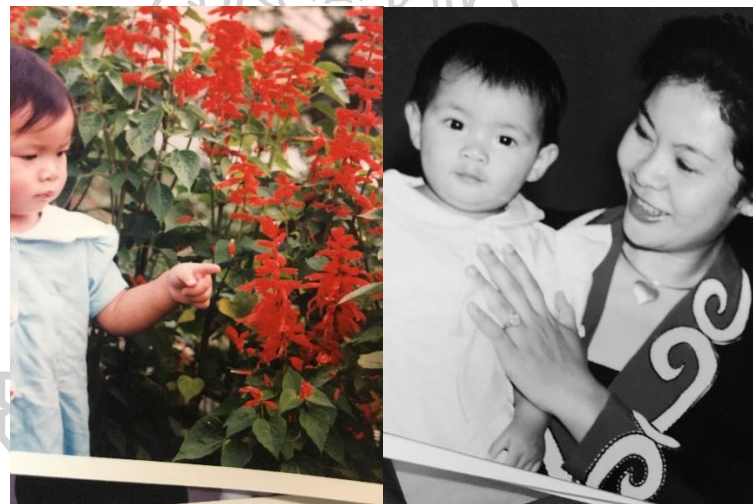
ขั้นตอนวิธีการสร้างสรรค์

การคัดเลือกภาพถ่ายฟิล์ม

ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์ม มีความแตกต่างจากภาพถ่ายที่ถูกถ่ายด้วยกล้องดิจิตอลในปัจจุบันมาก ปัจจุบันกล้องถ่ายรูปถูกพัฒนาในรูปแบบจนสามารถใช้งานง่ายและรวดเร็ว การเก็บภาพเป็นไฟล์ และการล้างอัดภาพก็สะดวก ทั้งยังให้รายละเอียดที่คมชัด สีสดใส แต่ข้าพเจ้ากลับรู้สึกถึงคุณค่าของภาพถ่ายในอดีต ที่ถูกถ่ายด้วยกล้องฟิล์มมากกว่า ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์มเป็นอิทธิพลสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า ในอดีต พ่อกับแม่ของข้าพเจ้าจะมีกล้องฟิล์มติดตัวอยู่ตลอด และจะถ่ายภาพข้าพเจ้า ทุกคนในครอบครัว ตามโอกาสต่างๆไว้เสมอ ทำให้ปัจจุบันข้าพเจ้าสามารถเห็นเรื่องราว บริบทต่างๆของทุกคนในครอบครัวในอดีต จากรูปถ่ายที่ถูกอัดเก็บไว้จำนวนมาก ภาพที่ถูกล้างออกมาด้วยขั้นตอนที่ยุ่งยาก ความละเอียดต่ำของภาพที่ทำให้เกิดความมัว จุด หรือสิ่งรบกวนในภาพ(noise) โทนสีที่เกิดจากกระบวนการรับแสงของกล้อง ทำให้ภาพที่ได้มีโทนสีที่ผิดเพี้ยนไปบ้าง แต่องค์ประกอบทั้งหมดกลับสามารถสร้างความรู้สึกถึงเรื่องราวในอดีต ผ่านบรรยากาศของโทนสี ความเลือนลาจ แสงและเงา ความเชื่อมโยงของเรื่องราวจากอดีตสู่ปัจจุบันจากภาพถ่ายเหล่านั้นก็เป็นเหมือนสิ่งที่มีคุณค่าทางความรู้สึก ซึ่งนำมาสู่ขั้นตอนการคัดเลือกภาพถ่ายเพื่อนำไปใช้ประกอบผลงาน

ภาพที่ 21 ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์มในอดีต

ภาพที่ 22 ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์มในอดีต

ภาพที่ 23 ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์มในอดีต

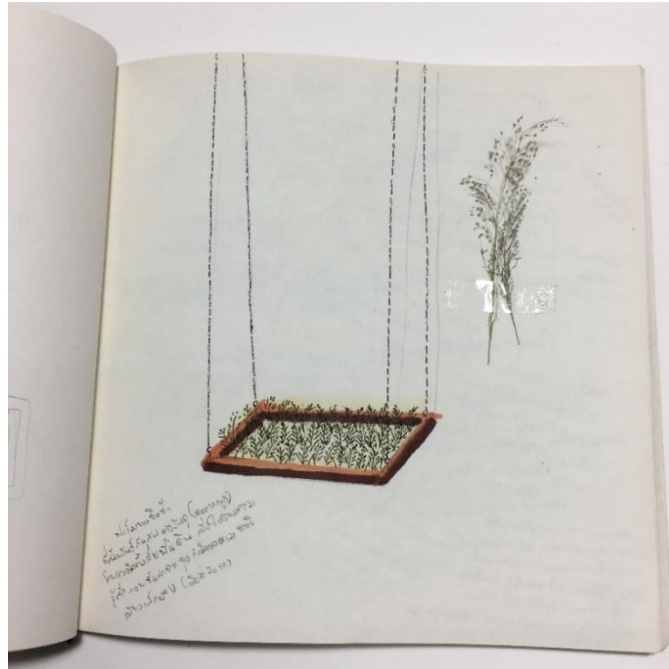
ภาพที่ 24 ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์มในอดีต

ภาพที่ 25 ภาพถ่ายจากกล้องฟิล์มในอดีต

ขั้นตอนการทำภาพร่าง

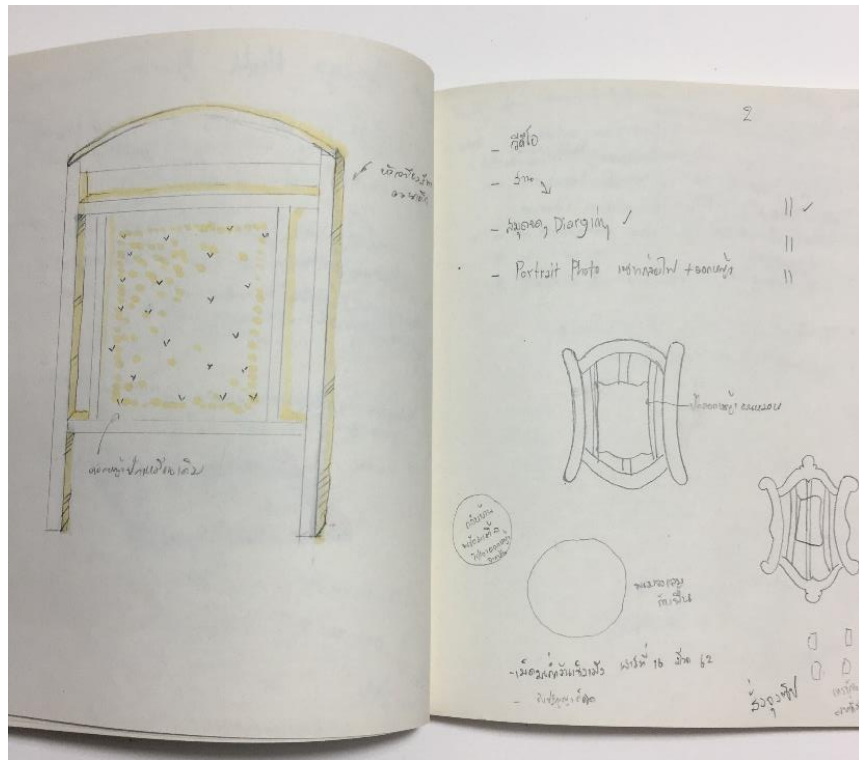
ก่อนการสร้างสรรค์ผลงาน ข้าพเจ้าจะคำนึงถึงรูปแบบหลักของผลงาน วัตถุที่จะใช้ประกอบ กับเทคนิคการปักหมุดลงบนผ้าจะต้องสามารถสอดคล้องกันในด้านเนื้อหาและการประกอบกันของ รูปทรงโดยการชิง หรือแม้กระทั่งเทคนิคอื่นๆ ซึ่งในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้แต่ละชิ้นก็มีความแตกต่าง กันออกไป โดยแต่ละชิ้นต้องคำนึงถึงการติดตั้งเป็นชุดอย่างสอดคล้องกัน การทำภาพร่างในแต่ละชิ้น อย่างมีแบบแผน และคำนึงถึงการติดตั้งอันเป็นภาพรวมในผลงาน จึงเป็นการช่วยลดขั้นตอนการแก้ไข ชิ้นงาน และปัญหาในภายหลังได้

ภาพที่ 26 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

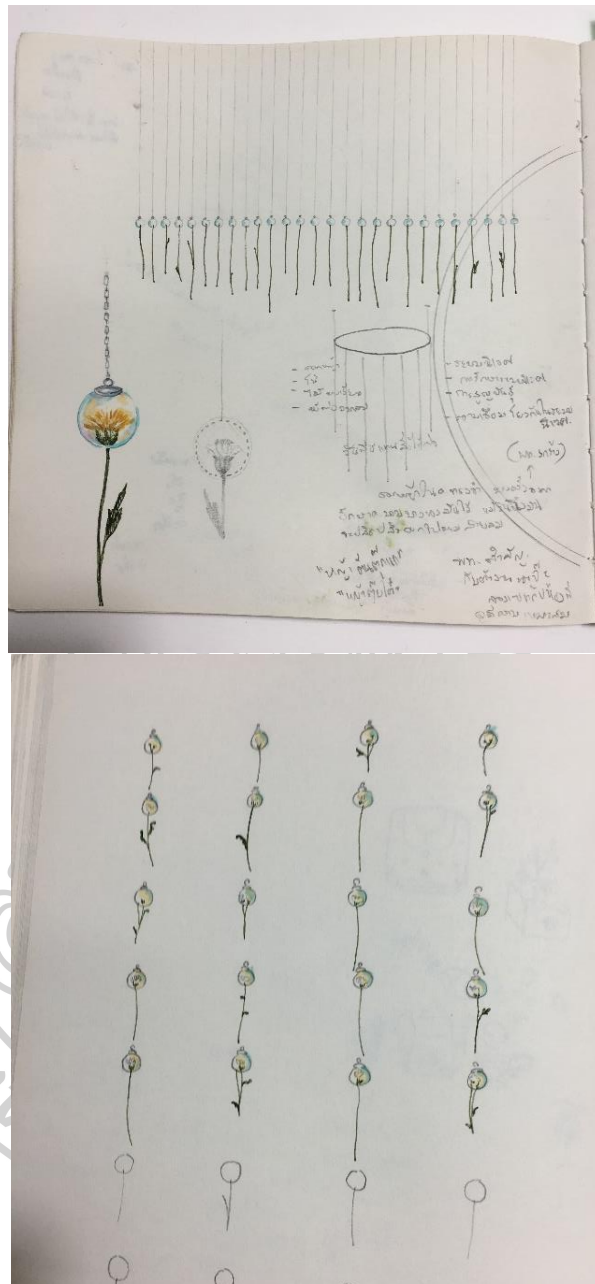

ภาพที่ 27 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 28 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ภาพที่ 29 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4

ขั้นตอนการคัดเลือกวัตถุดิบในผลงาน

ผลงานในแต่ละชิ้นมีองค์ประกอบของเนื้อหาที่มาจากวัตถุดิบ ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่ผ่านการใช้งาน มีร่องรอย รายละเอียดที่บ่งบอกถึงหน้าที่ ระยะเวลาการใช้งานได้ หลักในการคัดกรองวัตถุดิบนั้น เริ่มจากค้นหาความเป็นไปได้ก่อนที่จะนำมาสร้างสรรค์ผลงาน เช่น ข้าพเจ้านึกถึงความเหนียวล้า การพักผ่อนก็จะใช้เก้าอี้มาเป็นวัตถุดิบที่เชื่อมโยงความรู้สึกนั้น ในบางครั้งอาจค้นพบวัตถุดิบที่สนใจ ก่อนนำมาผ่านการวิเคราะห์เพื่อนำไปประกอบเทคนิคภายหลัง เช่น อุปกรณ์จิ๋วเวอรีต่างๆที่สามารถนำมาดัดแปลงจากของเก่า ให้เกิดคุณค่า หรือในบางครั้งอาจประกอบสร้างวัตถุดิบในความทรงจำ หรือวัตถุดิบที่มีความน่าสนใจขึ้นมาใหม่ให้ใกล้เคียงกับสิ่งที่ต้องการนำเสนอ เช่น ชิงช้าในวัยเด็ก โดยอ้างอิงจากภาพถ่ายและนำมาตีความใหม่เป็นต้น

ขั้นตอนการคัดเลือกวัสดุจากธรรมชาติ

ดังที่กล่าวไปข้างต้นแรงบันดาลใจในการใช้วัสดุธรรมชาติของข้าพเจ้ามีที่มาจากประสบการณ์ความผูกพันที่มีต่อธรรมชาติ และเชื่อมโยงเข้ากับเหตุการณ์ต่างๆในปัจจุบันนำไปสู่การค้นหาข้อมูลจากสถานที่จริงที่สามารถอ้างอิงความเชื่อมโยงที่มีธรรมชาติเป็นวัสดุในผลงานได้

ภาพที่ 30 การเตรียมวัสดุจากธรรมชาติ

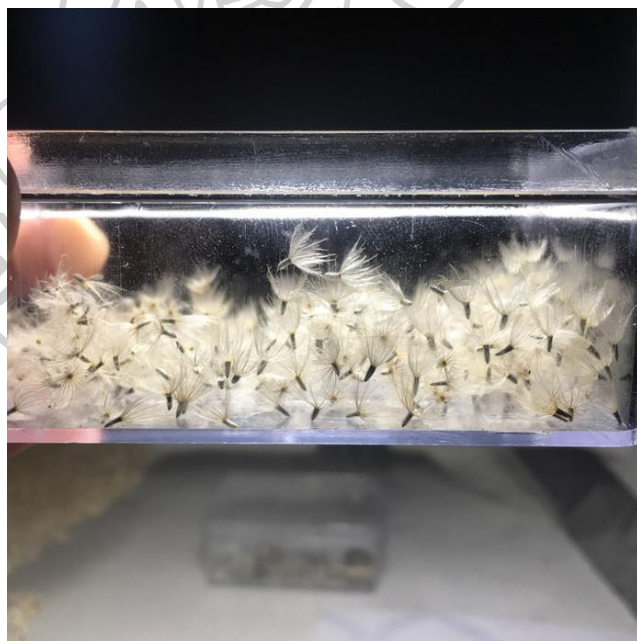
ภาพที่ 31 การเตรียมวัสดุจากธรรมชาติ

ข้าพเจ้าได้ทดลองการคงสภาพของวัสดุจากธรรมชาติด้วยวิธีต่างๆ เพื่อค้นหาความเป็นไปได้ และเทคนิคที่จะนำธรรมชาติเหล่านั้นมาเป็นส่วนหนึ่งในผลงานได้ ทั้งการใช้อุปกรณ์ สารเคมี ผงดูด ความชื้น การอบ การตากแห้ง หรือวิธีการทับลงบนสมุด เพื่อรักษารูปลักษณ์และความงามตามธรรมชาติ อย่างสอดคล้องและมีบริบทของการสื่อความในแง่ของผลงานศิลปะไม่ใช่เพียงงานหัตถกรรม(craft) หรือการประดิษฐ์เท่านั้น โดยในท้ายที่สุดข้าพเจ้าเลือกใช้วิธีการเก็บรักษาตามธรรมชาติ ไม่ใช่สารเคมี และเลือกใช้วิธีที่ปลอดภัยต่อสภาพแวดล้อมโดยการเก็บในที่ๆมีอากาศถ่ายเท และทิ้งไว้ให้แห้งเองตามธรรมชาติ ดังนั้นก่อนการสร้างสรรคผลงานในทุกๆชิ้น ดอกหญ้าที่ข้าพเจ้านำมาใช้เป็นดอกหญ้าที่มีความสมบูรณ์ ไม่มีโรคหรือแมลงติดมาด้วย จะถูกนำมาเก็บมาผ่านกระบวนการทำให้แห้งในกล่องพลาสติกที่อากาศถ่ายเทได้เป็นอย่างดี ไม่เช่นนั้น ดอกหญ้าอาจเกิดเชื้อราขึ้นได้ หากปล่อยให้ชื้นและไม่มีอากาศถ่ายเท นอกจากนี้ข้าพเจ้ายังมีความหลากหลายในวิธีการเก็บรักษาดอกหญ้าอื่นๆในผลงานที่แตกต่างกันออกไป ด้วยกรรมวิธีและวัสดุที่นำมาใช้ดังนี้

ขั้นตอนการแยกผลของดอกหญ้า

ภาพที่ 32 ดอกหญ้าที่บานเต็มที่จะฟูฟ่อง กลีบและเกสรจะแห้งและหลุดออก

ภาพที่ 33 การคัดแยกผลทรงรีที่มีขนฟูคล้ายขนนกออกมา

เมื่อดอกหญ้าเริ่มแห้งก็จะมีสีคล้ำขึ้น กลีบดอกและเกสรจะเริ่มเหี่ยวทำให้ผลของดอกหญ้าที่มีขนฟู โดยรอบเริ่มบาน พูฟ่อง พร้อมปลิวไปตามอากาศได้ จากนั้นข้าพเจ้าจึงจะนำมาแยกผลที่มีลักษณะฟูออกจากฐานดอกและแยกเกสรกับกลีบดอก เพื่อนำมาใช้ปักลงบนตาข่าย ก่อนนำไปชิงบน ชั้นวัสดุเพื่อขึ้นรูปเป็นผลงานต่อไป

ขั้นตอนการนำดอกหญ้า ผลดอกหญ้า กลีบดอกไม้ มาผ่านกระบวนการรักษารูปทรงด้วยยูวีเรซิน

ภาพที่ 34 กระบวนการรักษารูปทรงด้วยยูวีเรซิน

ภาพที่ 35 กระบวนการรักษารูปทรงด้วยยูวีเรซิน

นำดอกหญ้าที่แห้งสนิทเท่านั้น(เพื่อป้องกันการเกิดเชื้อราในภายหลังการหล่อ) มาใช้หล่อ โดยมีแม่พิมพ์ซิลิโคนเป็นต้นแบบตามรูปทรงที่เราต้องการ เทยูวีเรซินลงบนแม่พิมพ์ช้าๆ เพื่อไม่ให้เกิดฟองอากาศมากจนเกินไป เทเคลือบแม่พิมพ์บางๆรอบแรกเคาะแม่พิมพ์เบาๆ ก่อนนำเข้าเครื่องอบจนแห้ง นำออกมาเรียงดอกหญ้าลงไป แล้วเททับด้วยยูวีเรซินอีกครั้งจนทับดอกหญ้าอย่างแนบสนิท ก่อนเข้าอบอีกครั้งจนแห้ง สามารถนำดอกหญ้ามีหล่อเรซินแล้วมาประกอบเป็นชิ้นงานรูปทรงต่างๆได้

ขั้นตอนการรักษารูปทรงของดอกหญ้าด้วยลูกบอลทรงกลมใส

ภาพที่ 36 ขั้นตอนการรักษารูปทรงของดอกหญ้าด้วยลูกบอลทรงกลมใส

ภาพที่ 37 ขั้นตอนการรักษารูปทรงของดอกหญ้าด้วยลูกบอลทรงกลมใส

รูปทรงกลมของวัตถุ ลูกบอลใสสามารถนำดอกหญ้าที่ยังไม่บานใส่เข้าไปภายในและรอให้เกิดความเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติได้ เมื่อดอกหญ้าแห้งจะบานฟู ตามลักษณะเฉพาะของดอกหญ้าแต่ละชนิด พื้นที่ทรงกลมด้านในรับกันกับรูปทรงกลมฟูของดอกหญ้า และทำหน้าที่ป้องกันไม่ให้ดอกหญ้าเสียหาย ก่อนนำมาห้อยเพื่อไม่ให้สูญเสีารูปทรงตามธรรมชาติ

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1

ภาพที่ 38 ขั้นตอนการปักดอกหญ้าลงบนผ้าตาข่ายที่ถูกขึงบนโครงไม้

ภาพที่ 39 ขั้นตอนการติดตั้งผลงานให้ลอยเหนือจากพื้น

ภาพที่ 40 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 ที่ถูกติดตั้งแล้ว

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ข้าพเจ้านำเอารูปทรงของเล่นวัยเด็กอย่างชิงช้า มาตีความผ่านความทรงจำ ความรู้สึก ที่มีความเปราะบาง ด้วยการสร้างกรอบไม้ที่ชิงดอกหญ้าที่ถูกปลงบนระนาบคล้ายพื้นผิวของสนามหญ้าที่ลอยขึ้นมาตั้งอยู่บนชิงช้า โดยใช้โซ่เส้นเล็กลักษณะบอบบางในการรับน้ำหนักของชิงช้า ซึ่งตรงกันข้ามกับความเป็นจริงที่เชือกจะต้องทำหน้าที่รับน้ำหนักของชิงช้าได้เป็นอย่างดี

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

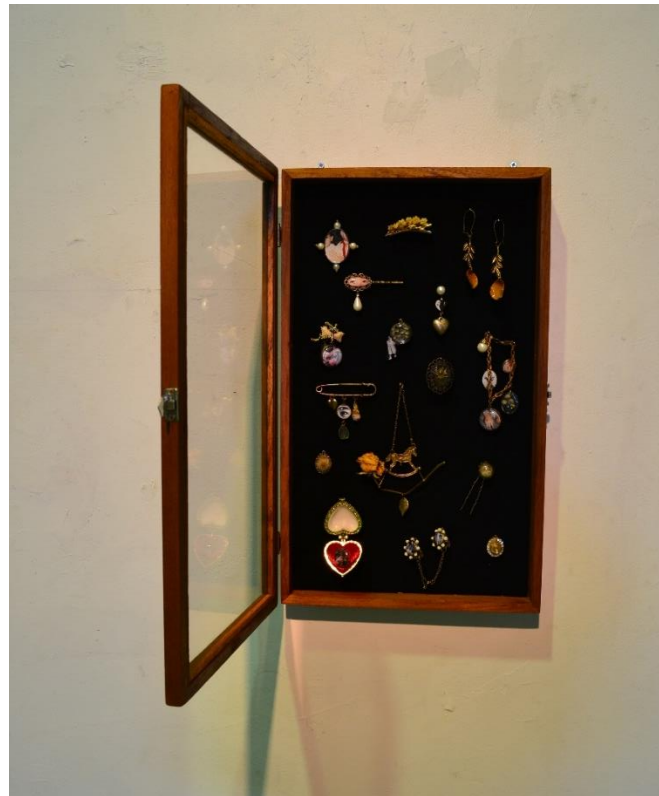
ภาพที่ 41 ขั้นตอนการนำกลีบดอกไม้แห้ง ดอกหญ้า รูปภาพ มาผ่านกระบวนการรักษาสภาพด้วยการหล่อยูวีเรซิน

ภาพที่ 42 ขั้นตอนการประกอบผลงานด้วยอุปกรณ์จิ๋วเวอรี่ต่างๆ

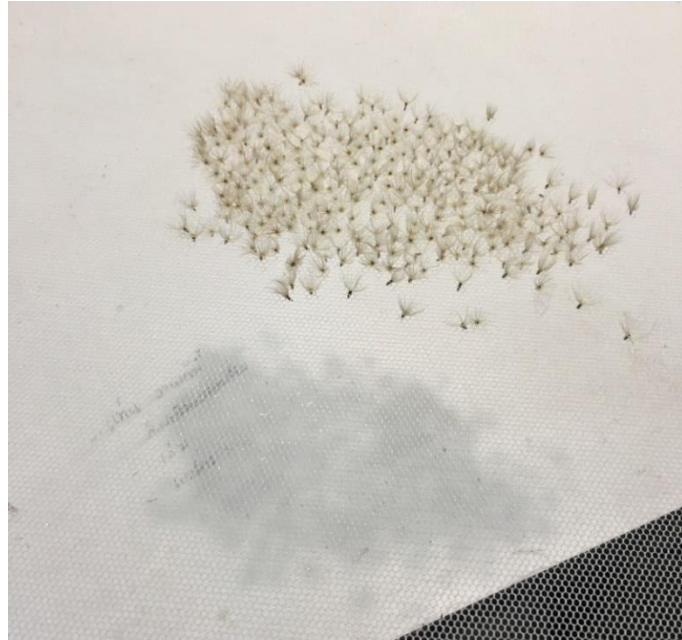
ภาพที่ 43 ขั้นตอนการประกอบผลงานด้วยอุปกรณ์จิ๋วเวอรี่ต่าง ๆ

ภาพที่ 44 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่2

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ ข้าพเจ้านำหนึ่งในกระบวนการรักษาสีของที่มีคุณค่าต่อความรู้สึก การคงสภาพดอกไม้ ดอกหญ้า ภาพถ่าย ด้วยการหล่อยูรีเรซิน ประกอบกับการนำอุปกรณ์จิ๋วเวอริ์ต่างๆ สร้างสรรค์เป็นเครื่องประดับขึ้นมาให้เกิดเป็นรูปทรงที่แตกต่างออกไป ทั้งยังสื่อความหมาย เรื่องเล่า ประสบการณ์ จากภาพถ่าย

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3

ภาพที่ 45 ภาพแสดงขั้นตอนการปักดอกหญ้าลงบนผ้าตาข่าย

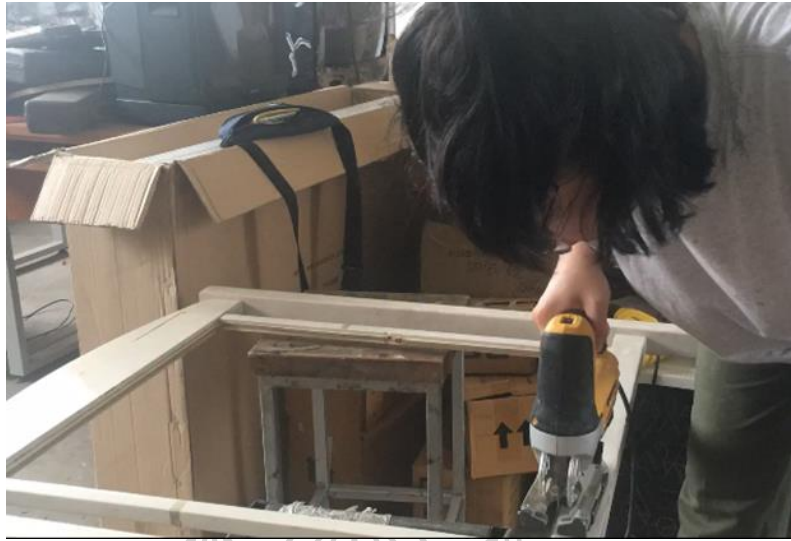
ภาพที่ 46 ภาพแสดงขั้นตอนการปักดอกหญ้าลงบนผ้าตาข่าย

ภาพที่ 47 ภาพแสดงขั้นตอนการปักดอกหญ้าลงบนผ้าตาข่าย

ภาพที่ 48 ภาพโครงเฟอร์นิเจอร์ที่จะนำมาซึ่งผลงาน

ภาพที่ 49 ภาพแสดงขั้นตอนการเตรียมโครงเฟอร์นิเจอร์

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ข้าพเจ้าได้นำโครงเตียงของข้าพเจ้าเองในสมัยที่ยังเป็นเด็ก ซึ่งถูกเก็บไว้อย่างดี นำมาเจาะเอาแผ่นไม้ออกได้ลักษณะคล้ายกรอบ ที่มีโครงสร้างของเตียงชัดเจน ก่อนจํานำชิ้นผ้าที่ถูกปักด้วยผลดอกหญ้ามาซึ่งเข้ากับโครงเตียง

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่4

ภาพที่ 50 ลูกบอลทรงกลมใส

ภาพที่ 51 การเจาะด้านท้ายของลูกบอลทรงกลมใสเพื่อให้ใส่ดอกหญ้าเข้าไปได้และมีอากาศถ่ายเท

ภาพที่ 52 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้เป็น การนำเอาลูกบอลทรงกลมมาครอบทับดอกหญ้าเพื่อเก็บรักษา ความฟูฟ่อง บอบบาง ป้องกันไม่ให้ผลของดอกหญ้าปลิวหายไป เป็นหนึ่งในขั้นตอนการทดลองการ เก็บรักษาลักษณะ รูปทรงต่างๆของดอกหญ้าคล้ายกับการจดบันทึกความเปลี่ยนแปลงของข้าพเจ้า

ขั้นตอนในการติดตั้งผลงาน

ถึงแม้ผลงานในแต่ละชิ้นมีขนาด รูปแบบ และเทคนิควิธีการที่แตกต่างกัน แต่การติดตั้ง ผลงานใน1ชุด จำเป็นต้องคำนึงถึง ภาพรวมทั้งหมด เพื่อเป็นการส่งเสริมซึ่งกันและกันของผลงานใน แต่ละชิ้น ดังนั้นสถานที่ รูปแบบของผลงานในต้องอาศัยความเป็นไปได้ในการติดตั้ง ก่อนที่จะสร้าง ผลงานจริง หลักการของข้าพเจ้า มาจากการคำนึงถึงหลักทางองค์ประกอบศิลป์พื้นฐานร่วมกับความ เป็นไปได้ของการติดตั้งต่อสถานที่นั้นๆ

ภาพที่ 53 การทำภาพร่างการติดตั้งผลงานคร่าวๆกับภาพสถานที่จริง

ขนาดของผลงาน

ผลงานทุกชิ้นมีขนาดที่แตกต่างกัน ดังนั้นสัดส่วนในการจัดสรรพื้นที่ต้องคำนึงถึงหลักองค์ประกอบของวัตถุ ใหญ่ กลาง เล็ก ให้เกิดความสมดุลในภาพรวม โดยสมดุลในที่นี้อาจไม่ได้มาจากความเท่ากันแต่อาจหมายถึงการถ่ายเท ความลื่นไหล (flow)

พื้นที่ว่าง

เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างความรู้สึกบางอย่างให้กับผลงาน เช่น ให้ความรู้สึก นิ่ง สงบ โดยสัดส่วนอาจเท่ากับหรือมากกว่าผลงานในแต่ละชิ้น

สีขาวและแสงสว่าง

สีขาวเป็นพื้นฐานของการติดตั้งผลงานของข้าพเจ้า ซึ่งผลงานในบางชิ้นของข้าพเจ้านั้นมีข้อแตกต่างกันไป เช่น ผลงานที่มีขนาดเล็ก มีความโปร่งใส มีความบอบบาง สีขาวหรือสีขาวจะช่วยให้มองเห็นรายละเอียดเล็กๆ หรือความโปร่งใสของผลงานได้ชัดเจนขึ้น แสงสว่างในผลงาน บางครั้งอาจช่วยให้เกิดเงาซึ่งจะเพิ่มรายละเอียด เนื้อหา ของผลงานมากขึ้น แต่แสงสว่างระหว่างแสงจากธรรมชาติกับแสงสว่างจากหลอดไฟ ก็มีข้อแตกต่างและข้อจำกัดที่ต่างกัน

ภาพที่ 54 ภาพเปรียบเทียบการติดตั้งผลงานในพื้นที่ ที่ใช้แสงต่างกัน

การติดตั้งผลงานโดยอาศัยแสงไฟนั้นให้การขับเน้นผลงานได้ดี เกิดแสงและเงาที่ชัดเจน สะดวกต่อการติดตั้งในพื้นที่ต่างๆ แต่ขาดความเข้ากันกับวัศดุธรรมชาติในผลงาน และอารมณ์บางอย่าง เมื่อเปรียบเทียบกับติดตั้งผลงานโดยอาศัยแสงจากธรรมชาติแล้วทำให้เกิด ความรู้สึกต่อธรรมชาติ ความละมุน ความเข้ากันของผลงานได้มากกว่าและเกิดบรรยากาศที่แตกต่างกัน ซึ่งข้อเสียคือไม่สามารถควบคุมแสงจากธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไปตามเวลา และสถานที่ในการติดตั้งได้

บทที่ 4

วิเคราะห์การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้า เป็นเพียงการนำความชื่นชอบและคุ้นเคยกับธรรมชาติ แม้เพียงสิ่งเล็กน้อยที่ไม่ค่อยได้รับความสนใจอย่างดอกหญ้า เข้ามาอยู่ร่วมกับการสร้างสรรค์ผลงานมากขึ้น รูปแบบ กรรมวิธีต่างๆของการประกอบรูปทรงในผลงาน การเย็บผ้า การปัก ลักษณะของการทอห่ม ในผลงานข้าพเจ้าสังเกตได้ว่า กระบวนการเหล่านั้นมีนัยยะของการพยายามเก็บรักษา ทุนนิยมสิ่งทีบอบบางอย่างธรรมชาติอยู่ ซึ่งเป็นเหมือนการพยายามรักษาสิ่งที่สามารถย่อยสลายไปตามธรรมชาติ ให้คงอยู่ได้ในระยะเวลาที่เพิ่มขึ้น ก่อนที่จะนำเนื้อหาเรื่องราวที่ได้รับแรงบันดาลใจจากวัตถุ ข้าวของเครื่องใช้ที่มีคุณค่าต่อความทรงจำ ความรู้สึก เข้ามาเสริมในผลงาน ด้วยรูปแบบที่ต่างการออกไปจากวัตถุธรรมดา ซึ่งผลงานในช่วงปี พ.ศ.2560 เป็นต้นมาจะมีโครงสร้างทางความคิดหลักๆ ดังนี้

1. วัตถุกับการสื่อความหมาย

ในส่วนของโครงสร้างวัตถุในผลงาน ข้าพเจ้ามีแนวคิดเชิงสัญลักษณ์ ที่ว่าด้วยการหยิบสิ่งหนึ่งมาแทนค่าอีกสิ่งหนึ่งและต่อยอดเรื่องราว จินตนาการออกไป เช่น วัตถุ ข้าวของเครื่องใช้หนึ่งชิ้น ที่มีความสัมพันธ์กับมนุษย์ ก็จะสามารถบ่งบอกเรื่องราวผ่านหน้าที่การใช้งานของวัตถุชิ้นนั้นออกมาได้ เช่น จานชาม ให้ความหมายของการทานอาหาร หมอน ให้ความหมายของการนอนหลับ ความฝัน เป็นต้น ซึ่งเหล่านี้ต้องอาศัยความเชื่อมโยงและความงามเข้ามาช่วยเสริมให้เกิดคุณค่าทางศิลปะยิ่งขึ้น โดยไม่ได้มุ่งขบขันเพียงแค่แนวคิด (conceptual) ในผลงานเพียงอย่างเดียว

2. เทคนิคในผลงาน

เทคนิคที่ข้าพเจ้าใช้เป็นการเสริมเรื่องราว และเชื่อมโยงเนื้อหาให้กับผลงาน ด้วยวัตถุจากธรรมชาติเองสามารถสร้างแนวทางของผลงาน อารมณ์ การวิเคราะห์ ตีความที่หลากหลายได้จากประสบการณ์ที่มีต่อธรรมชาติที่ต่างกันของมนุษย์ หรือเทคนิคจากการปัก ที่ต้องใช้สมาธิ การพิจารณาและการควบคุมอารมณ์ เป็นเรื่องของการใช้สมาธิในการทำงาน เพื่อผลลัพธ์ที่มีความหลากหลาย และไม่อยู่ภายใต้แบบแผนใดแบบแผนหนึ่งมากเกินไป ซึ่งต่างจากการทำเป็นระบบแบบแผนซ้ำๆเพียงอย่างเดียว

3. กระบวนการประกอบสร้าง

รูปแบบของผลงานที่ไม่ใช่เพียงการตีความวัตถุไปสู่ความหมายใหม่ ยังมุ่งนำเสนอสภาพของอารมณ์ ความรู้สึก ณ ขณะรับชมได้อีกด้วย จากองค์ประกอบของพื้นที่ว่างในการติดตั้งผลงาน ความเก่าของวัตถุต่างๆที่นำมาใช้ เสริมด้วยความเปลี่ยนแปลงของพืชพรรณ ที่สามารถนำไปสู่การจินตนาการถึงห้วงอารมณ์ ความสุข ความเศร้า ความรู้สึกเหงา การโหยหา ความรู้สึกเหล่านี้เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจเลือกใช้วัตถุต่างๆอย่างมีที่มา ในการประกอบสร้างเป็นผลงานของข้าพเจ้านำไปสู่รูปแบบ โครงสร้างหลักของการทำงานในทุกๆชิ้นที่ข้าพเจ้าสามารถวิเคราะห์ได้

ภาพที่ 55 ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

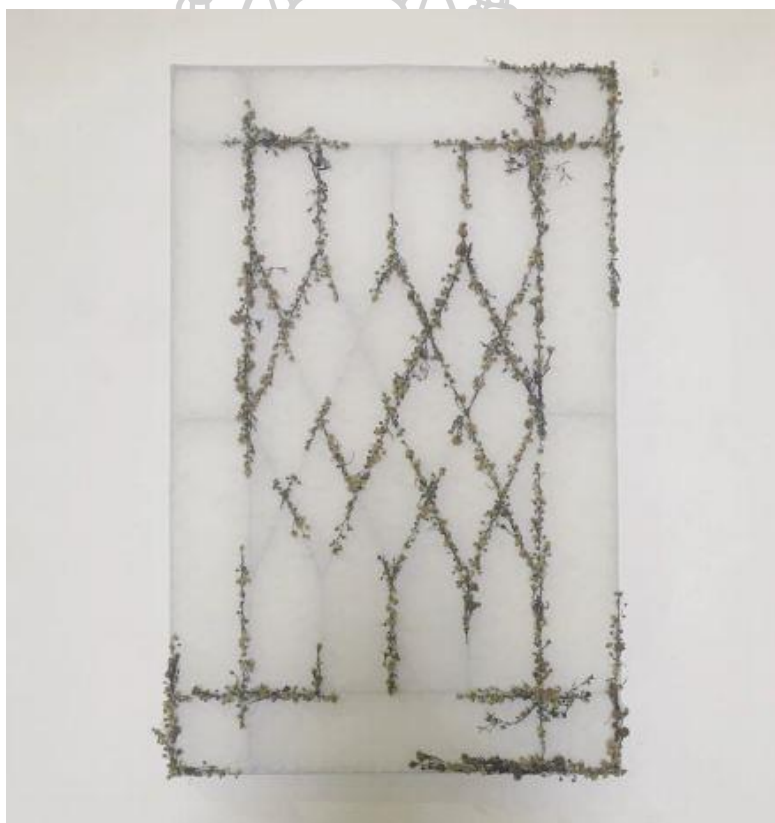
ชื่อผลงาน ปกคลุม

เทคนิค ปักดอกหญ้าลงบนผ้า เย็บผ้า

ขนาด แปรผันตามพื้นที่

วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1

วัสดุที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ให้นำหนักไปที่ผ้าตาข่ายหรือผ้ามุ้งเป็นหลัก ร่วมกับการตัดเย็บ ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากของใช้ในบ้านสมัยเด็ก เช่น มุ้ง และหมอน ที่ถูกเย็บขึ้นมาใหม่ ประกอบกับวัสดุธรรมชาติอย่างดอกหญ้าที่ปักและเย็บติดเข้าไปบนหมอน ในการติดตั้งใช้วิธีการห้อยมุ้งที่มีโครงสร้างของเหล็กทรงกลมให้ชายผ้าหึงตัวลงมาปกคลุมหมอนที่วางบนแท่นอะคริลิกใส ทำให้ภาพรวมของวัตถุเดิมๆ สร้างอารมณ์ ความรู้สึกที่ต่างออกไป โดยวัสดุจากธรรมชาติอย่างดอกหญ้า ช่วยเสริมให้ผู้ดูเห็นถึงสภาพความเปลี่ยนแปลง และเวลา ให้กับวัตถุอย่างหมอน และมุ้งที่ปกคลุมทำให้ภาพรวมดูมีบรรยากาศของความเลือนลาง ในทางกายภาพของผลงานอาจนำเสนอความไม่ชัดเจนนี้ ทำให้การสื่อสารถึงความทรงจำต่อสิ่งของเหล่านั้น ก่อเกิดเป็น ความสงบนิ่ง ความเศร้า ความเหงา บุคคล สถานที่ และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ชมมีอิสระในการตีความ และรู้สึก

ภาพที่ 56 ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2

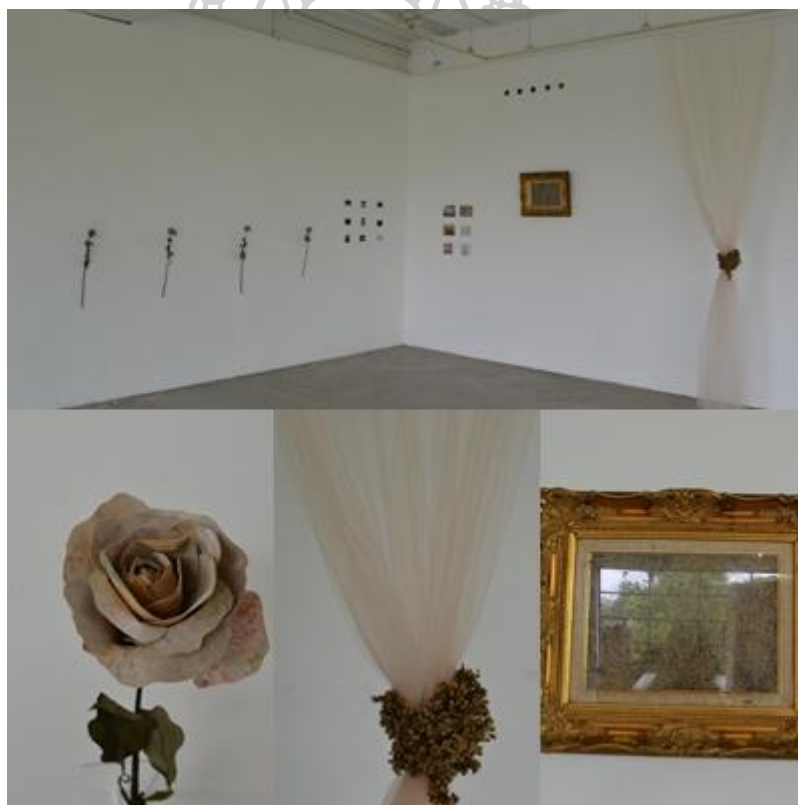
ชื่อผลงาน ปกคลุม2

เทคนิค ปักดอกหญ้างาลงบนผ้า เย็บผ้า

ขนาด 60x80 ซม.

วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2

ลูกทรงเหล็กเป็นความคุ้นเคยต่อวัตถุที่มีมาตั้งแต่วัยเด็กของข้าพเจ้า สะท้อนถึงความปลอดภัย การป้องกันภายในบ้านจากโจร ผู้ร้าย ตามแนวคิดของคนไทย การชมวิวผ่านหน้าต่างจนเป็นภาพจำ ทั้งยังเป็นวัตถุที่ทำหน้าที่สื่อถึงความเป็นบ้านได้ และมีลวดลายเป็นเอกลักษณ์แตกต่างกันไปในแต่ละบ้าน วัสดุที่ทำจากเหล็กได้ถูกเชื่อมต่อกันจนเป็นลวดลายตารางตามแบบอย่างที่คุณเคยนำมาเย็บคลุมด้วยผ้าตาข่ายเพื่อให้เกิดสภาพของวัตถุที่มีความเลือนลาง เป็นการแสดงออกถึงความทรงจำที่ไม่ชัดเจน และปักดอกหญ้าลงไปเป็นชั้นตอนสุดท้ายให้มีรูปทรงคล้ายกับวัชพืช เถาวัลย์ ที่ขึ้นอยู่ตามบ้านร้าง การสร้างสรรค์ผลงานจากวัตถุดังกล่าวอาจคล้ายคลึงกับงานประดับตกแต่งเพื่อความสวยงาม แต่ด้วยเนื้อหา เรื่องราวของวัตถุแต่ละชนิด ที่มีความสอดคล้องกันจึงนำไปสู่การตีความเพื่อสร้างคุณค่าให้กับผลงาน และมุ่งเน้นการกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกผ่านจินตนาการของผู้ดูเป็นหลัก

ภาพที่ 57 ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3

ชื่อผลงาน วัตถุเดิมเปลี่ยนรูป

เทคนิค ผสม

ขนาด แปรผันตามพื้นที่

วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3

ในผลงานชิ้นนี้ ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจจากวัสดุจริง คือวอลเปเปอร์จากผนังที่บ้าน ซึ่งมีความทรวดโถม ผุกร่อนไปตามกาลเวลาและหลุดล่อนออกมาเอง ข้าพเจ้าจึงนำมาตัดเป็นชิ้นและประกอบกันเป็นรูปทรงของดอกกุหลาบ เพื่อสื่อถึงความรัก และแม่ของข้าพเจ้าเองก็ชื่นชอบดอกกุหลาบมากเช่นกัน จากนั้น นำส่วนของดอกมาประกอบกับก้านกุหลาบจริงที่แห้งเหี่ยวไปแล้ว แต่ยังคงลักษณะสวยงามเอาไว้ นอกจากนี้ผลงานโดยรวมยังมีการติดตั้ง รวมถึงชิ้นงานอื่นๆเสริมที่มาที่ไปของผลงาน ภาพถ่ายบริเวณบ้านที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลครั้งแรกของข้าพเจ้าในสถานที่จริง ผืนหญ้าที่ถูกเก็บมาทั้งแผ่น นำมาใส่กรอบรูปสวยงาม สะท้อนถึงคุณค่า การเก็บรักษาสิ่งต่างๆที่เปลี่ยนแปลง ดอกหญ้าที่มีตรอบผ้ามานไว้ คล้ายกับการครอบครองวัตถุจากธรรมชาติผ่านกาลเวลา ส่วนข้อเสียในผลงานชุดนี้คือภาพรวม เนื่องจากผลงานถูกทำขึ้นทีละชิ้น ทำให้เนื้อหา เรืองราว โดยรวมยังถูกแบ่งออกจากกัน ขาดความเข้ากันอยู่บ้าง ในแง่ขององค์ประกอบ

ภาพที่ 58 ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4

ชื่อผลงาน บันทึกความเปลี่ยนแปลง 1

เทคนิค ผสม

ขนาด แปรผันตามพื้นที่

วิเคราะห์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4

ในชุดนี้ข้าพเจ้าเริ่มใช้การจัดการกับวัสดุธรรมชาติมากขึ้น การทดลองเก็บรักษาและสังเกตความเปลี่ยนแปลงของดอกหญ้าชนิดต่างๆ ในขวดโหล เพื่อค้นหาแนวคิด การจัดการวัสดุ ที่จะนำมาต่อยอดเป็นเทคนิคในผลงานชิ้นต่อไป โดยเริ่มจากการค้นหาอุปกรณ์จิ๋วเวอร์ที่มีขนาดเล็กกรูปร่างกลมสีใส และมีรูสำหรับใส่ดอกหญ้าเข้าไปด้านใน เพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงสภาพของดอกภายในลูกบอลกลม ซึ่งมีข้อเสียคือ อุปกรณ์จิ๋วเวอร์นั้นเป็นวัตถุสำเร็จรูป จึงมีขนาดและรูปแบบที่จำกัดตามการผลิต ทำให้การใส่ดอกหญ้าเข้าไปต้องใส่อย่างระมัดระวังและใช้เวลา ส่วนการติดตั้งนั้นนำมาติดตั้งในลักษณะห้อยเพื่อให้ดูเป็นระเบียบสวยงาม ผลงานชุดนี้จึงเป็นเหมือนขั้นตอนการทดลองหาความเป็นไปได้จึงไม่ได้มีการวางแผนการติดตั้ง การจัดองค์ประกอบ หรือภาพรวม จึงดูขัดแย้งและไม่สมบูรณ์ในแง่ของความงาม

ภาพที่ 59 ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5

ชื่อผลงาน บันทึกความเปลี่ยนแปลง 2

เทคนิค ผสม

ขนาด แปรผันตามพื้นที่

วิเคราะห์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5

เช่นเดียวกับกับผลงานในชุดที่ 4 ข้าพเจ้านำเทคนิคเดิมมาต่อยอด ด้วยการติดตั้งในรูปทรงที่เปลี่ยนไป ด้วยโครงสร้างของเหล็กทรงกลม และ เปลี่ยนวัสดุที่ห้อยลงมาเป็นเส้นตรงจากโซ่เป็นเอ็นพลาสติกใส โดยค้นพบปัญหาในภายหลังการติดตั้ง คือการเคลื่อนย้ายวัตถุ จะทำให้เอ็นพลาสติกใส พันกันและไม่สามารถแกะออกได้ง่าย จึงทำให้การติดตั้งผลงานลักษณะนี้มีความสวยงามแต่ต้องใช้ เวลาและความระมัดระวังเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 60 ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 6

ชื่อผลงาน ทดลองเทคนิคธรรมชาติ

เทคนิค ปักดอกหญ้าลงบนผ้าตาข่าย

ขนาด 57x82 ซม. (รวมกรอบ)

วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 6

ผลงานชิ้นนี้เป็นผลลัพธ์จากการทดลองวัสดุจากธรรมชาติและการทดลองในผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4-5 ด้วยดอกหญ้าที่โตเต็มที่เมื่อถูกเก็บมาจะสามารถผลิบานและผลัดกลีบกับเกสรออกกลายเป็นผลที่มีขนลักษณะคล้ายขนนก ลักษณะฟู เมื่อแยกออกมาสามารถนำมาปักลงบนผ้าตาข่ายที่ละช่อง ด้วยผลของดอกหญ้าที่มีขนาดเล็กและเบามากคุณสมบัติคือปลิวง่าย การปักลงไปต้องอาศัยความใจเย็นและสมาธิ การทำซ้ำๆจะทำให้เกิดการพิจารณาไตร่ตรองถึงเรื่องราว เหตุผลที่มาที่ไป เสมือนได้ฝึกทำสมาธิ อีกทั้งรูปแบบในการปักจะต้องปักตามช่องของผ้าตาข่ายวัตถุประสงค์รูปมีความเป็นตารางการปักจึงอยู่ในรูปแบบที่กำหนดไว้ตามช่องแล้ว แม้ผลงานจะออกมาในลักษณะผืนสี่เหลี่ยมเรียบง่าย แต่ระยะเวลาและขั้นตอนทำให้ผลงานชิ้นนี้สามารถมีคุณค่ามากยิ่งขึ้นในแง่มุมมองของความเรียบง่าย ความเป็นนามธรรมไร้รูปทรงที่แฝงไปด้วยความหมายต่างๆที่ผู้รับชมจะพิจารณา หากคำนึงถึงที่มาและขั้นตอนในผลงาน ส่วนข้อเสียในผลงานคือการขนย้ายและการติดตั้งที่ต้องใช้ความระมัดระวังสูง การเก็บรักษาผืนผ้าจะต้องถูกซิงและห่อหุ้มไม่ให้โดนลมแรง ในขั้นนี้การติดตั้งจึงเป็นการเริ่มจากเทคนิคง่ายอย่างการซิงและครอบด้วยกรอบอะคริลิก

ภาพที่ 61 ภาพผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 7

ชื่อผลงาน ทดลองเทคนิคธรรมชาติประกอบวัตถุ

เทคนิค ปักดอกหญ้าลงบนผ้าตาข่าย

ขนาด 40x40x80 ซม.

วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 7

ในผลงานชิ้นนี้จะนำรูปแบบของ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 6 มาต่อยอด โดยการเชื่อมโยง รูปแบบของเทคนิคเข้ากับวัตถุ สิ่งของ อย่างเก๋ไก๋เก๋ที่เป็นโครงสร้างอันไม่สมบูรณ์ ข้าพเจ้าจึงนำมา เติมเต็มด้วยเทคนิคการปักดอกหญ้าลงบนผืนผ้าและนำมาซึ่งให้รูปทรงของเก๋ไก๋ เหมือนการแทนที่ วัตถุหนึ่งด้วยความบอบบางของอีกวัตถุหนึ่ง คล้ายกับการบอกเล่าของวัตถุที่เสื่อมโทรมผ่านการใช้งาน ในมุมมองของสังขาร ความเปลี่ยนแปลง และการแทนที่ความไม่สมบูรณ์ด้วยการประกอบสร้าง ขึ้นมาใหม่แต่ให้ความรู้สึกที่ไม่มั่นคงเช่นเดิม

วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าโดยการต่อยอดจากผลงานช่วงก่อน วิทยานิพนธ์นั้นเริ่มชัดเจนมากขึ้นในเรื่องของการใช้พืชมาเป็นวัสดุในผลงาน คือดอกหญ้า และถูกแบ่ง ออกเป็นสองส่วนเช่นเดิมคือส่วนของโครงสร้าง และ ส่วนของวัสดุธรรมชาติ โดยเริ่มจากการเตรียม วัสดุล่วงหน้า การเก็บดอกหญ้าต้องใช้ระยะเวลา1-3วัน ที่จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง การรอให้ แห้ง จากนั้นจึงนำมาคัดแยกเตรียมใช้ในเทคนิคต่างๆของผลงาน การวิเคราะห์รูปแบบผลงานเริ่มต้น จากการเสาะหาวัตถุที่มีความสอดคล้องกันกับเนื้อหาในความทรงจำ ประสบการณ์ ความเป็นไปได้ ของรูปทรงกับเทคนิค เช่นโครงสร้างของเฟอร์นิเจอร์ หรือ สร้างโครงสร้างที่ต้องการขึ้นมาใหม่ ข้าว ของเครื่องใช้ในบ้านสามารถแสดงความเป็นอดีตอย่างมีที่มา เทคนิคการใช้ดอกหญ้ามาเป็น ส่วนประกอบในผลงานนั้นทำให้วัสดุ อุปกรณ์ ในการประกอบสร้างผลงานต้องมีความสอดคล้องกัน กับวัสดุขนาดเล็กอย่างดอกหญ้า ซึ่งข้าพเจ้าอาศัยการเสาะหาจากแหล่งต่างๆที่หลากหลาย อาทิเช่น อุปกรณ์ อะไหล่ ของเครื่องประดับ หรืออุปกรณ์จำพวกบานพับ น็อต ตะปู ที่มีขนาดเล็ก หรือการ ค้นหาวัสดุสังเคราะห์ที่มีรูปทรงสอดคล้องกันกับรูปทรงของดอกหญ้า ตามแหล่งการค้าต่างๆ โดย คำนึงถึงภาพรวมของการติดตั้ง โทนสี วัสดุที่ใช้ จึงต้องสอดคล้องกันกับวัสดุจากธรรมชาติ และ องค์ประกอบโดยรวมของผลงานในทุกชิ้น ซึ่งดอกหญ้าเองก็มี คุณค่าความสวยงาม และ ความหมาย เชิงสัญลักษณ์ที่ผู้อื่นก็สามารถตีความไปในทิศทางเดียวกันได้

ก่อนที่จะพัฒนามาเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ทุกๆชิ้นนั้น ข้าพเจ้าได้ผ่านการค้นคว้าในเรื่องที่ ข้าพเจ้าไม่เคยได้ทำการศึกษาอย่างจริงจังมาก่อน นั่นคือ ดอกหญ้า ต้นหญ้าชนิดต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูล ที่ช่วยให้กระบวนการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้านั้นง่ายขึ้น นอกจากการค้นคว้าทางทฤษฎีแล้ว การลงมือ ทดลองปฏิบัติก็สำคัญมากเช่นกัน ข้าพเจ้าได้ทดลองค้นหา ชนิด ประเภท สถานที่ ที่เหมาะสมกับการ เจริญเติบโต การเก็บรักษา คงสภาพความงามของดอกหญ้าที่บอบบางเหล่านั้น ให้มีระยะเวลาเพิ่มขึ้น จนต่อยอดเข้ากับเทคนิคในผลงานรูปแบบต่างๆ ไปเรื่อยๆ โดยอาศัยการวิเคราะห์ความหมายของวัตถุ

ความสอดคล้อง ที่จะนำไปสู่การนำเสนอเป็นผลงานศิลปะที่ผู้อื่นสามารถทำความเข้าใจ รับรู้ และสัมผัสถึงความรู้สึกได้แม้ว่าผลงานจะมีแรงบันดาลใจมาจากประสบการณ์ส่วนตัวของข้าพเจ้าก็ตาม

ภาพที่ 62 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน ชิงช้าในสวน

เทคนิค ปักดอกหญ้า ประกอบไม้

ขนาด 45x20 ซม.

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ผลงานชิ้นนี้เป็นการนำโครงสร้างจากวัตถุในความทรงจำอย่างชิงช้า มาประกอบสร้างชิ้นใหม่ โดยสร้างกรอบเฟรมจากไม้ที่มีรูปทรงบาง เรียว ชิงด้วยผ้าตาข่ายที่สามารถปักดอกหญ้าลงไปได้ให้มีลักษณะคล้ายสนามหญ้าบนชิงช้าที่ถูกจำกัดพื้นที่ให้อยู่ในกรอบ ซึ่งต่างจากหลักความเป็นจริงที่สนามหญ้าจะต้องอยู่บนพื้น นอกจากนี้การติดตั้งผลงานโดยการห้อยด้วยโซ่ที่มีขนาดเล็กเพื่อความสอดคล้องกับความบอบบางของรูปทรงชิงช้าจากโครงสร้างของไม้ ให้เกิดความสมดุลกัน และแสดงออกถึงการทวนถามธรรมชาติที่บอบบาง อีกทั้งการติดตั้งที่ลอยตัวจากพื้น ด้วยโซ่ที่ยึดโยงสูงขึ้นไปการห้อยในตำแหน่งที่ต่ำจากความเป็นจริงเพื่อสื่อถึงห้วงอารมณ์บางอย่าง เป็นการนำรูปแบบของ

ความเหนือจริง (surrealism) มาสู่ผลงานติดตั้งสามมิติชิ้นนี้ โดยความแตกต่างของรูปทรงและการติดตั้งเป็นสิ่งที่นำไปสู่จินตนาการที่มีต่อวัตถุอย่าง ชิงช้า และสถานที่ ในประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

ภาพที่ 63 ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน กล่องเก็บเครื่องประดับ

เทคนิค ประกอบวัตถุ การหล่อยูวีเรซิน

ขนาด 30x50 ซม.

ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2

ผลงานชิ้นนี้เป็นการนำเอาความชื่นชอบในความสวยงามของเครื่องประดับ มาผสมผสานกับ วัตถุที่มีความหมายอย่างภาพถ่าย และวัสดุจากธรรมชาติอย่างดอกไม้แห้ง โดยนำเสนอภาพรวมของ ผลงานด้วยการติดตั้งในตู้ไม้ประกอบกระจก วัสดุจากเครื่องประดับในแต่ละชิ้นที่มีความไม่สมบูรณ์ถูก นำมาออกแบบรูปทรงการใช้งานให้สอดคล้องกับภาพถ่ายในอวกาศปกริยาที่เชื่อมโยงกัน และใช้เทคนิค การหล่อยูรีเรซิน ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมกับชิ้นงานที่มีขนาดเล็กเพื่อช่วยรักษาและยืดอายุความคงทน ของภาพถ่ายและดอกไม้แห้งเอาไว้ ในกระบวนการอาจใกล้เคียงกับการออกแบบเครื่องประดับ ด้วย การผสมผสานสีและวัสดุ ผลงานจึงมีแง่มุมที่มากกว่างานด้านเครื่องประดับตั้งแต่การเลือกใช้วัสดุ ด้วยคุณค่าของภาพถ่ายจากกล้องฟิล์มในสมัยเด็ก และเรื่องราวของธรรมชาติที่ผูกพัน สิ่งที่ข้าพเจ้า ต้องการนำเสนอ นั่น คือภาพรวมของผลงานในลักษณะของกล่องที่เก็บความทรงจำ หน้าที่ของผลงาน ชุดนี้จึงแตกต่างจากเครื่องประดับที่มีหน้าที่ประดับประดาและเพื่อการจำหน่าย แต่ผลงานชุดนี้เปรียบ เหมือนอนุสรณ์ หรือสิ่งทดแทน ความรู้สึก ความทรงจำ ความคิดฝัน

ภาพที่ 64 ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3

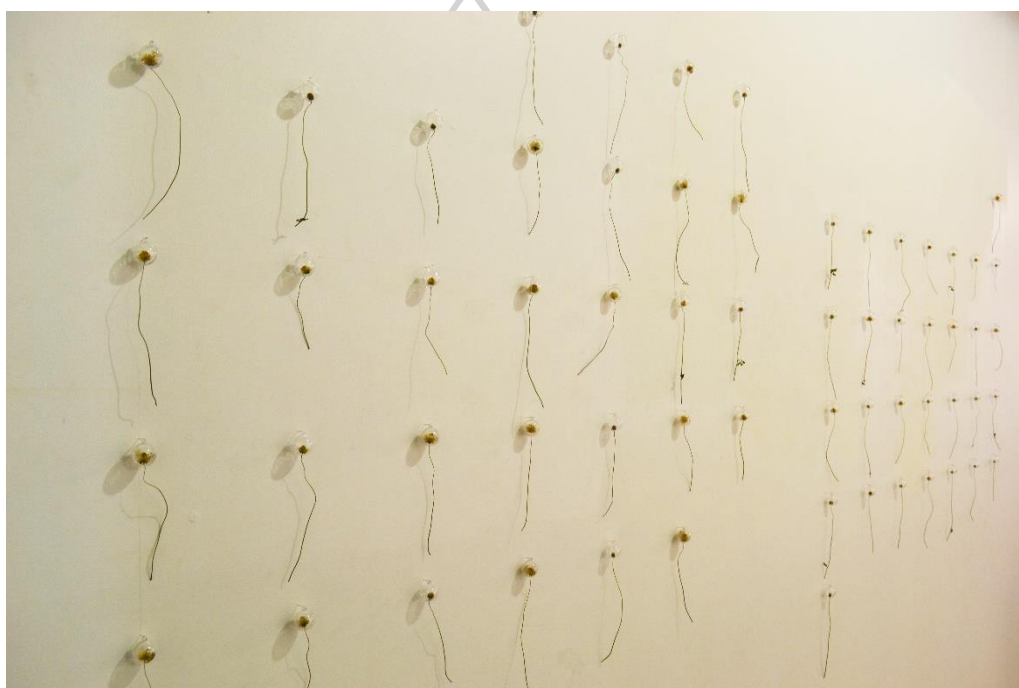
ชื่อผลงาน ในความฝัน

เทคนิค ปักดอกไม้แห้ง ประกอบวัตถุ

ขนาด 40x40x80 ซม.

ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3

ในผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้านำโครงสร้างของหัวเตี้ยในสมัยเด็ก ผ่านการใช้งานและมีสภาพที่ผุพัง นำมาตีความคุณค่าของวัตถุชิ้นใหม่ด้วยการนำเทคนิคของการปักผลของดอกหญ้าลงไปบนผ้าตาข่าย และนำมาซึ่ง ซึ่งข้าพเจ้าสนใจที่จะต่อยอดจากผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในชั้นที่ 7 คือการนำโครงสร้างของวัตถุเดิมที่ไม่สมบูรณ์ มาสร้างสรรค์ผลงาน โดยการติดตั้งอาศัยตำแหน่งที่ใกล้เคียงต่อความเป็นมาของวัตถุเดิม และใช้แสงเงาเพื่อเพิ่มรายละเอียดของผลงานได้ชัดเจนขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในชั้นที่ 7 ด้านโครงสร้าง วิธีการ และคุณค่า อาจไม่แตกต่างกันมากนัก แต่ด้วยหน้าที่ของวัตถุ การให้ความหมายของที่มาต่อวัตถุนั้นอาจแตกต่างออกไป

ภาพที่ 65 ภาพผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน จดบันทึกในรูปแบบปฏิทิน

เทคนิค ประกอบวัตถุและติดตั้ง

ขนาด แปรผันตามพื้นที่

ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

ผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าสนใจรูปแบบของปฏิทินที่มีการเรียงจำนวนวัน จันทร์-ศุกร์ และวันที่ ต่อ สัปดาห์ซึ่งรูปแบบจะถูกแบ่งให้ลดหลั่นกันไปในแต่ละเดือนตามจำนวนวันที่ไม่เท่ากัน สาระในผลงาน จึงอ้างอิงจากระยะเวลาของสองเดือนที่ใช้ในการเก็บ ดูแลรักษาดอกหญ้า ที่ข้าพเจ้านำมาใช้ใน ขั้นตอนของผลงานและสังเกตความเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละดอก ข้าพเจ้าต่อยอดแนวความคิดผลงาน ชิ้นนี้มาจากการพบปัญหาของผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5 โดยเปลี่ยนวัตถุทรงกลมใส แบบเดิมให้มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อเก็บรักษาสภาพของดอกหญ้าที่บ้าน ไม่ให้ปลิวหลุดออก และใช้วิธีการ ติดตั้งตามแนวคิดข้างต้น เพื่อเป็นการแสดงออกและจดบันทึกขั้นตอนการทำงานออกมาเป็นผลงาน ชิ้นนี้

ภาพที่ 66 ภาพการติดตั้งผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

การติดตั้งผลงานในแต่ละชั้นของข้าพเจ้ามีรูปแบบขั้นตอนที่ใกล้เคียงกัน คือเลือกใช้ผนังที่มี โทนสีสว่างอย่างสีขาว และแสงสว่างที่เพียงพอ ด้วยรายละเอียดของผลในแต่ละชั้นที่มีขนาดเล็กต้อง อาศัยการสังเกตในระยะใกล้ จึงต้องใช้พื้นที่ ผนัง ที่มีความสะอาดเรียบร้อย ภาพรวมผลงานใน ระยะไกล ต้องอาศัย พื้นที่ว่าง(space) เพื่อช่วยขบเน้นสาระของพื้นที่ เวลา และความรู้สึกต่อผลงาน ในแต่ละชั้นตอนจึงต้องสัมพันธ์กัน เช่น ขนาดของผลงานกับพื้นที่โดยรวม จำนวน และรูปแบบการ ติดตั้ง ในผลงานชิ้นนี้ ข้าพเจ้าเลือกใช้เทคนิคการจะหมุด ที่มีขนาดเล็กกว่าตะปู เนื่องจากชิ้นงานมี

ขนาดเล็ก ลักษณะใส โปร่ง อุปกรณ์การติดตั้งจึงไม่ควรเด่นชัดกว่าผลงาน การเลือกอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้จึงเป็นสิ่งสำคัญเช่นกันในการแจกแจงสาระของผลงานออกมาให้มากที่สุด

บทที่ 5

สรุป

สาระสำคัญในผลงาน คือการมองผ่านประสบการณ์ตรงของข้าพเจ้า การตีความและสร้างเป็นผลงานที่จะนำไปสู่การกระตุ้นความคิด อารมณ์ ความรู้สึก แก่ผู้อื่น คล้ายกับการบอกเล่าเรื่องราวและมุมมองต่างๆของชีวิตให้ผู้อื่นได้รับฟัง ด้วยวิธีที่อ่อนโยน จากธรรมชาติสิ่งเล็กๆรอบตัว และวัตถุที่คุ้นเคย แม้ผลงานทั้งหมดจะมีจุดเริ่มต้นมาจากประสบการณ์ส่วนตัว แต่การพัฒนาความคิด อารมณ์ทัศนคติที่มีต่อประสบการณ์ในเชิงลบด้วยหลักปรัชญา นำไปสู่การพัฒนาผลงานเพื่อสร้างคุณค่า คือการสื่อสารกับผู้คนอย่างมีสุนทรียภาพ สื่อสารด้วยวัตถุ วัสดุ ธรรมชาติ สื่อสารด้วยความรู้สึกบางอย่างที่สามารถเชื่อมโยงเป็นประสบการณ์ร่วมกัน ที่อาจแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล การได้ทำงานสร้างสรรค์ด้วยสิ่งที่ยื่นชอบเป็นจุดเริ่มต้น จึงทำให้เกิดความตั้งใจที่มีต่อการทำงาน ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าการใช้อารมณ์ในการตอบโต้กับผลงานในแต่ละชิ้น จะสามารถส่งผ่านความรู้สึกบางอย่างไปยังผู้รับชมได้ ในแต่ละกระบวนการจึงเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าทำด้วยใจ ความตรงไปตรงมา และความซื่อสัตย์ต่อเรื่องราว เนื้อหาในผลงานเพื่อสาระที่ชัดเจน และง่ายต่อการตีความ โดยข้าพเจ้ายังคงให้ความสำคัญต่อคุณค่าทางสุนทรียภาพ แม้ในบางครั้ง ข้าพเจ้าจะยัดนำทัศนคติของตนเองเป็นหลัก อาจละเลยมุมมองของผู้อื่น ซึ่งมีแนวคิดต่อสิ่งๆหนึ่ง ที่มีความแตกต่างไปจากมุมมองของข้าพเจ้า แต่แนวทางการสร้างงานเช่นนี้จะเป็นการเปิดเผยเรื่องราวเฉพาะที่มีอยู่ภายในของข้าพเจ้าได้เป็นอย่างดีจนก่อเกิดเป็นรูปธรรม หรือตัวชิ้นงานที่จะชวนให้ผู้ดูได้เปิดจินตนาการไปตามประสบการณ์ของเขาเหล่านั้น ข้าพเจ้ายังคงมีความสุขและรู้สึกตื่นเต้นในการทำงานร่วมกับธรรมชาติอยู่เสมอ เพราะเป็นสิ่งที่ควบคุมไม่ได้และยังมีธรรมชาติรูปแบบต่างๆอีกมากมายที่ข้าพเจ้ายังไม่ได้ทดลอง และนำมาใช้ในการสร้างสรรค์งาน โดยสื่อสารสาระและคุณค่าผ่านธรรมชาติรอบตัว อาจไม่ได้จำกัดอยู่แค่เพียงเรื่องราวของประสบการณ์ส่วนตัว แต่อาจจะขยายและเปิดกว้างไปสู่ประเด็นทางสังคมอื่นๆต่อไป

แนวคิดที่มีต่ออดีตและสิ่งที่ยูกพัน สาระสำคัญของความเปลี่ยนแปลงในวิถยานิพนธ์ชุดนี้เป็นเพียงมุมมองเล็กๆ ที่ข้าพเจ้านำเสนอ จากการบันทึก สังเกตความเป็นไปของธรรมชาติ เวลา การยอมรับความเป็นจริงของการดำรงอยู่ และการสูญสลายไป มุมมองที่มีต่อความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในสิ่งที่เกิดขึ้น และสิ่งที่ข้าพเจ้าได้รับในระหว่างการสร้างสรรค์ การได้สัมผัสกับคุณค่าของสิ่งรอบตัว ตั้งแต่วัตถุขนาดเล็กที่ถูกมองข้าม ไร้คุณค่า ไปจนถึงวัตถุข้าวของใกล้ตัวอื่นๆ โดยสามารถนำมาสื่อสารได้ไม่ใช่เพียงคำพูด แต่เป็นการบอกเล่าผ่านผลงานศิลปกรรมอย่างเรียบง่ายและมีสุนทรียภาพเป็นเครื่องนำพาไป

รายการอ้างอิง

Azuma Makoto."Represents the Stages of Decomposition Using Flowers and Leaves."

Updated, 2015, เข้าถึงเมื่อ 6 มิถุนายน 2562, จาก

<https://www.designboom.com/art/azuma-makoto-box-flowers-decomposition-11-25-2015/>.

เหลาจื่อ. เต้า เต่อ จิง วิธีที่เข้าถึงแก่นแท้ของชีวิตและศิลปะการปกครองของผู้ผู้นำ. Translated by สรวรฉัตร กลสิกรานันท์. กรุงเทพฯ: ก้าวแรก พับลิชชิ่ง, 2558.

ณรงค์วรรษ บุญมา. "ธรรมชาตินิยมของปรัชญาเต๋า : ข้อโต้แย้งการนำแนวคิดธรรมชาตินิยมมาใช้กับ มนุษย์." วารสารปรัชญาและศาสนา 3, no. 1 (2561): 18.

ตีนตุ๊กแก สรรพคุณและประโยชน์ของต้นตีนตุ๊กแก (หญ้าตีนตุ๊กแก)." Updated, เข้าถึงเมื่อ 13 มิถุนายน 2562, จาก <https://medthai.com/ตีนตุ๊กแก>.

ธนาวิ โชติประดิษฐ์. "เมื่อประติมากรเล่นิทานในร้านกาแฟ." In นิทรรศการณภัตตาคาร, บทเฉพาะ การณ์ ,บทเฉพาะกาลที่ *about studio/about café*, 227, 2546.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศัพท์ปรัชญา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2548.

สุธี คุณาวิชยานนท์. ศิลปะสมัยใหม่และร่วมสมัย:ตะวันตกและไทย, *Process Art* (โปรเซส อาร์ต). กรุงเทพฯ: โครงการหนังสือและตำราทฤษฎีศิลป์, 2560.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวชนินาถ ชวนะศิลป์
วัน เดือน ปี เกิด	14 กันยายน 2536
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	ปริญญาศิลปบัณฑิต (สาขาจิตรกรรม) คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและ ภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	33 ซอยติวานนท์18 แยก1 ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
ผลงานตีพิมพ์	ร่วมแสดงผลงานโครงการ ศิลปิน-ศาสตราจารย์รับเชิณานานาชาติ ประจำปี 2561 ณ หอศิลป์บรมราชกุมารี คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ร่วมแสดงผลงานนิทรรศการ ‘สาระ-ภาพ’ Pictorial Reality ตั้งแต่วันที่ 5- 28 กุมภาพันธ์ 2561 ภาควิชาจิตรกรรม ณ หอศิลป์บรมราชกุมารี คณะ จิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ได้รับคัดเลือกร่วมแสดงผลงานในนิทรรศการ ศิลปินนธ์ยอดเยี่ยม ประจำปี 2562 ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

